

CIVIC HERITAGE

2023-1-EE01-KA220-ADU-000150753

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Για το WP2:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (CIVIC HERITAGE ACADEMY)

Co-funded by
the European Union

Με την επιχορήγηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Εθνικής Υπηρεσίας της Εσθονίας. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες γι' αυτές .

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	4
ΔΟΜΗ	5
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	5
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Αίσθημα του Ανήκειν, Ταυτότητα και Δέσμευση	6
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	6
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	6
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	6
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	7
-Μάθημα 1: Κληρονομιά και Ταυτότητα	7
-Μάθημα 2 Εμπλοκή των Κοινοτήτων μέσω της Κληρονομιάς	8
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	8
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	9
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Δημιουργικότητα και Οικολογικός Σχεδιασμός μέσω της Κεραμικής Τέχνης και Κληρονομιάς	11
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	11
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	11
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	12
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	12
-Μάθημα 1: Εξερευνώντας την Προέλευση και το Νόημα της Κεραμικής και Αρχική Εργασία με τον Πηλό	12
-Μάθημα 2: Σχεδιασμός ενός Λειτουργικού Αντικειμένου Εμπνευσμένου από την Τοπική Κεραμική Κληρονομιά	13
-Μάθημα 3: Η Τέχνη του Κεραμικού Σχεδιασμού και της Διακόσμησης	15
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	16
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	16
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Επιχειρηματικότητα	17
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	17
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	17
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	17
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	18
-Μάθημα 1: Κατανοώντας την κληρονομιά και το επιχειρηματικό της δυναμικό	19
-Μάθημα 2 Ανάπτυξη ενός Επιχειρηματικού Σχεδίου Βασισμένου στην Κληρονομιά	20
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	21
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	21
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Διαπολιτισμική και διαγενεακή επικοινωνία	23
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	23

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	23
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	24
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	25
-Μάθημα 1: Η πολιτισμική αξία των διαφορών	25
-Μάθημα 2 Ενοριακοί Χάρτες ως εργαλείο για την ανακάλυψη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς αναδεικνύοντας τις διαφορές	26
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	27
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	27
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Βιωσιμότητα	29
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	29
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	29
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	30
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	30
Μάθημα 1: Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιωσιμότητα	30
Μάθημα 2 Φυσική Κληρονομιά και Βιωσιμότητα	35
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	39
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	40
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Δικτύωση	41
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	41
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	41
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	41
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	42
Μάθημα 1: Τι είναι η δικτύωση;	42
Μάθημα 2 Κληρονομιά και δικτύωση ως κοινωνικά οφέλη	43
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	44
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	44
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Ψηφιακές Ικανότητες	46
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	46
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	46
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	46
ΠΛΑΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	47
Μάθημα 1: Εισαγωγή στα Ψηφιακά Εργαλεία για την Τεκμηρίωση της Κληρονομιάς	47
Μάθημα 2 Ψηφιακή Αφήγηση για την Προώθηση της Κληρονομιάς	49
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	52
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΠΟΡΟΙ	52

Εισαγωγή

Η Ακαδημία CivicHeritage είναι ένας δυναμικός, πρακτικός χώρος μάθησης όπου οι επαγγελματίες μπορούν να βρουν έτοιμους προς χρήση εκπαιδευτικούς πόρους, οδηγίες και πρότυπα για τη διδασκαλία και την καθοδήγηση μέσω και με την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά.

Αυτή η Ακαδημία αποτελείται από 2 μέρη:

- Πλαίσιο Ικανοτήτων
- Πρόγραμμα Κατάρτισης

Η σχέση μεταξύ των θεμάτων του Πλαισίου Ικανοτήτων και των μαθησιακών εννοιών του Προγράμματος Κατάρτισης είναι η εξής:

ΜΕ 1.	ΜΕ 2.	ΜΕ 3.	ΜΕ 4.	ΜΕ 5.	ΜΕ 6.	ΜΕ 7.
Αίσθημα του ανήκειν, ταυτότητα και δέσμευση	Δημιουργικότητα και οικολογικός σχεδιασμός	Επιχειρηματικότητα	Διαπολιτισμική και διαγενεακή επικοινωνία	Βιωσιμότητα	Δικτύωση	Ψηφιακές ικανότητες
1. Προώθηση πολιτισμικά ανταποκρινόμενων παιδαγωγικών μεθόδων						
			2. Η διαγενεακή μετάδοση ως μορφή εκπαίδευσης			
				3. Σύνδεση της διαφύλαξης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς με τη βιώσιμη ανάπτυξη, αυξάνοντας παράλληλα τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων		
4. Μετάβαση από τη διδασκαλία σχετικά με την κληρονομιά στη διδασκαλία μέσω και με την κληρονομιά						
5. Ενσωμάτωση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς στην κατάρτιση μειονεκτούντων ενηλίκων για την ενίσχυση των γνώσεων των εκπαιδευομένων σχετικά με την πλούσια ευρωπαϊκή πολιτιστική και φυσική κληρονομιά.						

Έτσι, υπάρχουν 3 οριζόντια θέματα και 2 που συνδέονται άμεσα με την αντίστοιχη μαθησιακή τους ενότητα.

Πρόγραμμα Κατάρτισης

Το Πρόγραμμα Κατάρτισης Civic Heritage, το οποίο βασίζεται στο Πλαίσιο Ικανοτήτων και υποστηρίζεται από το Θεωρητικό Εγχειρίδιο, είναι μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία που σχεδιάστηκε για να εφοδιάσει τους εκπαιδευτικούς με τις απαραίτητες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και πόρους για την κατάρτιση και την καθοδήγηση μειονεκτούντων ενηλίκων. Περιλαμβάνει ένα σύνολο πρακτικών δραστηριοτήτων που βασίζονται σε κοινές μεθόδους κατάρτισης και καινοτόμα πρακτικά εργαλεία, με στόχο την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στις συνεδρίες κατάρτισης και καθοδήγησης για τη διευκόλυνση της οικοδόμησης ικανοτήτων των μειονεκτούντων ενηλίκων μέσω και με την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, εστιάζοντας στις ακόλουθες ικανότητες:

- Αίσθημα του ανήκειν, ταυτότητα και δέσμευση.
- Δημιουργικότητα και οικολογικός σχεδιασμός
- Βιωσιμότητα
- Δικτύωση
- Επιχειρηματικότητα (διαχείριση χρόνου, προγραμματισμός, κατάρτιση προϋπολογισμού, μάρκετινγκ κ.λπ.)
- Διαπολιτισμική και διαγενεακή επικοινωνία
- Ψηφιακές δεξιότητες

Δομή

Η δομή του Προγράμματος Κατάρτισης έχει ως εξής:

- Το ίδιο το Πρόγραμμα Κατάρτισης (έγγραφο PDF 52 σελίδων) το οποίο περιλαμβάνει:
 - 7 ενότητες/συνεδρίες κατάρτισης
 - 7 μεθόδους (κάθε μαθησιακή ενότητα θα έχει τη δική της ειδική μεθοδολογία)
 - 7 βέλτιστες πρακτικές πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς για εκπαιδευτικούς σκοπούς
 - 7 ασκήσεις βασισμένες στα μαθησιακά αποτελέσματα (LOMs) που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο ικανοτήτων
- 2 παρουσιάσεις PPT με το περιεχόμενο για κάθε μάθημα (συνολικά 15 μαθήματα)

Μεθοδολογία

Ταυτόχρονα, η καινοτόμος μεθοδολογία του Έργου Civic Heritage συνίσταται στην εξέταση της κληρονομιάς ως πολύτιμου εργαλείου και εκπαιδευτικής

ευκαιρίας που υπερβαίνει τις ελιπίστικες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Παρέχοντας ευκαιρίες για την εκμάθηση και την εξάσκηση δεξιοτήτων που σχετίζονται με την κληρονομιά, τα άτομα μπορούν να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία που μπορεί να εφαρμοστεί σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελμάτων, όπως οι τέχνες, ο τουρισμός, η διατήρηση της κληρονομιάς και η επιχειρηματικότητα γενικότερα.

Επιπλέον, η μάθηση για την πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να καλλιεργήσει ένα αίσθημα υπερηφάνειας, του ανήκειν και της κοινότητας μεταξύ των ανθρώπων, γεγονός που μπορεί να βοηθήσει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης, κινήτρων, ενεργού συμμετοχής, διαπολιτισμικής συνύπαρξης και κοινωνικής συνοχής. Το έργο είναι επίσης καινοτόμο όσον αφορά την εξέταση της συνολικής εικόνας της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς στην ΕΕ, τοποθετώντας την τοπική και εθνική πολιτιστική και φυσική κληρονομιά σε ένα μεγάλο παζλ για την ενίσχυση του αισθήματος του ανήκειν των πολιτών στην Ευρώπη: Ενωμένοι στην πολυμορφία.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Αίσθημα του Ανήκειν, Ταυτότητα και Δέσμευση

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της μαθησιακής ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοήσουν τη σημασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς στη διαμόρφωση της κοινοτικής ταυτότητας και του αισθήματος του ανήκειν
- Εφαρμόσουν έννοιες σχετικές με την κληρονομιά για να εμπλέξουν τις κοινότητες στη διατήρηση των πολιτιστικών και φυσικών πόρων
- Προωθήσουν τη διαπολιτισμική κατανόηση και την κοινοτική δέσμευση μέσω έργων που βασίζονται στην κληρονομιά.

Επισκόπηση

Αυτή η Μαθησιακή Ενότητα εξερευνά πώς η πολιτιστική και φυσική κληρονομιά συμβάλλει στη διαμόρφωση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, καλλιεργώντας ένα αίσθημα του ανήκειν και δέσμευσης εντός των κοινοτήτων. Οι

συμμετέχοντες θα μάθουν πώς να αξιοποιούν την κληρονομιά για να χτίσουν «γέφυρες» μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων, χρησιμοποιώντας την ως εργαλείο κοινωνικής συνοχής. Η ενότητα τονίζει τη σημασία της συμμετοχής του πολίτη και τον ρόλο της κληρονομιάς στη δημιουργία βιώσιμων, συμπεριληπτικών κοινοτήτων.

Μεθοδολογία

Αυτή η ενότητα χρησιμοποιεί μια πολιτισμικά ανταποκρινόμενη παιδαγωγική, ενθαρρύνοντας τους συμμετέχοντες να εμπλακούν με την κληρονομιά μέσω ενός συνδυασμού θεωρητικών γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και πρακτικών ασκήσεων. Η μεθοδολογία δίνει έμφαση στη μάθηση **μέσω** και **με** την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, χρησιμοποιώντας αυτά ως μέσα για την οικοδόμηση συνδέσεων μεταξύ των διαφορετικών μελών της κοινότητας. Αυτή η προσέγγιση επιδιώκει να καταστήσει την εκπαίδευση για την κληρονομιά προσβάσιμη, ξεπερνώντας τις ελιτίστικες αντιλήψεις και βλέποντάς την ως ένα συμπεριληπτικό εργαλείο για την ενδυνάμωση της κοινότητας.

Η ενότητα ενσωματώνει τη **διαγενεακή μάθηση**, όπου νεότερες και παλαιότερες γενιές μοιράζονται τις προοπτικές τους για την κληρονομιά, ενισχύοντας έτσι τη μετάδοση γνώσεων και παραδόσεων. Προωθεί επίσης ένα **συμμετοχικό περιβάλλον μάθησης**, όπου τα μέλη της κοινότητας συμμετέχουν ενεργά σε συζητήσεις και δραστηριότητες, καλλιεργώντας ένα αίσθημα ιδιοκτησίας επί της πολιτιστικής και φυσικής τους κληρονομιάς.

Οι βέλτιστες πρακτικές θα χρησιμοποιηθούν ως μελέτες περίπτωσης για να δείξουν πώς άλλες κοινότητες χρησιμοποίησαν με επιτυχία την κληρονομιά για να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή. Οι διαδραστικές δραστηριότητες θα εμπλέξουν τους εκπαιδευόμενους σε εργασίες επίλυσης προβλημάτων που σχετίζονται με τη διατήρηση της κληρονομιάς και την οικοδόμηση της κοινότητας, ενώ οι συζητήσεις θα ενθαρρύνουν τον αναστοχασμό σχετικά με το πώς η κληρονομιά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για τη δημιουργία πιο συμπεριληπτικών κοινωνιών.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο μαθήματα:

Μάθημα 1: Κληρονομιά και Ταυτότητα

Μάθημα 2: Εμπλοκή των Κοινοτήτων μέσω της Κληρονομιάς

Το αναλυτικό πλάνο για καθένα από αυτά τα μαθήματα φαίνεται παρακάτω:

Τίτλος Μαθήματος 1	Κληρονομιά και Ταυτότητα
Διάρκεια	2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	Προβολέας, flipcharts, μαρκαδόροι, φυλλάδια μελετών περίπτωσης
Περιεχόμενα μαθήματος	<p>1. Θεωρητικό περιεχόμενο (45 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή στις έννοιες της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, της διαμόρφωσης ταυτότητας και του ρόλου της κληρονομιάς στην οικοδόμηση ενός αισθήματος του ανήκειν εντός των κοινοτήτων.• Συζήτηση για το πώς η κληρονομιά μπορεί να γεφυρώσει διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες και να προωθήσει τη συμμετοχή του πολίτη <p>2. Βέλτιστη πρακτική (20 λεπτά)</p> <p>3. Διαδραστική δραστηριότητα (35 λεπτά) Σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες θα εντοπίσουν μια τοποθεσία πολιτιστικής ή φυσικής κληρονομιάς από την περιοχή τους και θα προτείνουν ιδέες για το πώς θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση της κοινοτικής ταυτότητας και δέσμευσης.</p> <p>4. Σημειώσεις συζήτησης και αναστοχασμού (25 λεπτά) Διευκολυνόμενη συζήτηση σχετικά με τα πιθανά εμπόδια στη χρήση της κληρονομιάς ως εργαλείου οικοδόμησης της κοινότητας και πώς να ξεπεραστούν. Αναστοχασμός για το πώς οι προσωπικές εμπειρίες με την κληρονομιά διαμορφώνουν την ταυτότητα.</p>

Τίτλος Μαθήματος 2	Εμπλοκή των Κοινοτήτων μέσω της Κληρονομιάς
Διάρκεια	2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	Ψηφιακά εργαλεία (laptop/tablets), φυλλάδια για στρατηγικές κοινοτικής δέσμευσης, flipcharts, μαρκαδόροι
Περιεχόμενα	1. Θεωρητικό περιεχόμενο (45 λεπτά)

μαθήμα ς

- Εισαγωγή στις στρατηγικές και τεχνικές κοινοτικής δέσμευσης για την εμπλοκή των τοπικών πληθυσμών σε έργα κληρονομιάς.
- Συζήτηση για τον ρόλο της αφήγησης, των εκδηλώσεων και των συνεργασιών στην ενίσχυση της κοινοτικής συμμετοχής

2. Βέλτιστη πρακτική (30 λεπτά)

Παράδειγμα από το έργο «Heritage for All», το οποίο ενέπλεξε με επιτυχία διαφορετικά μέλη της κοινότητας στη διατήρηση και ερμηνεία μιας ιστορικής τοποθεσίας.

3. Διαδραστική δραστηριότητα (30 λεπτά)

Οι συμμετέχοντες θα αναπτύξουν ένα μίνι-έργο που στοχεύει στην εμπλοκή μιας συγκεκριμένης δημογραφικής ομάδας (π.χ. νέοι, ηλικιωμένοι, μειονοτικές ομάδες) μέσω μιας τοπικής τοποθεσίας ή εκδήλωσης κληρονομιάς. Θα χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία για να σχεδιάσουν μια καμπάνια προώθησης του έργου τους εντός της κοινότητας.

4. Σημειώσεις συζήτησης και αναστοχασμού

Ένας καθοδηγούμενος αναστοχασμός σχετικά με τις προκλήσεις της εμπλοκής των κοινοτήτων και τις στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι συμμετέχοντες για να ξεπεράσουν την αντίσταση ή την απάθεια προς τα έργα κληρονομιάς.

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο στόχος της αξιολόγησης αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να εκτιμήσει την κατανόηση των εκπαιδευόμενων σχετικά με το πώς η πολιτιστική και φυσική κληρονομιά συμβάλλει στη διαμόρφωση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, καλλιεργώντας ένα αίσθημα του ανήκειν και δέσμευσης εντός των κοινοτήτων.

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα προτεινόμενα στοιχεία αξιολόγησης, τα κριτήρια και τη μέθοδο αξιολόγησης:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Κατανόηση των Εννοιών της Κληρονομιάς και της Ταυτότητας	Ικανότητα εξήγησης της σημασίας της κληρονομιάς στη διαμόρφωση της ταυτότητας	Γραπτοί αναστοχασμοί, ομαδική συζήτηση

2. Στρατηγικές Κοινοτικής Δέσμευσης	Δημιουργικότητα στην πρόταση πρακτικών τρόπων εμπλοκής των κοινοτήτων μέσω της κληρονομιάς	Παρουσίαση ομαδικού έργου, ανατροφοδότηση από ομοτίμους
3. Εφαρμογή Βέλτιστων Πρακτικών	Ικανότητα ενσωμάτωσης βέλτιστων πρακτικών στις προτάσεις έργων	Τελική πρόταση έργου, ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

Βιβλιογραφία

- **Hobsbawm, E., & Ranger, T. (Eds.). (1983). *The invention of tradition*. Cambridge University Press.** Αυτό το θεμελιώδες έργο συζητά πώς οι «παραδόσεις» είναι συχνά πρόσφατες κατασκευές, ωστόσο χρησιμοποιούνται για τη νομιμοποίηση της εξουσίας, της κοινωνικής συνοχής και της ομαδικής ταυτότητας. Οι συγγραφείς διερευνούν πώς η κληρονομιά και η παράδοση εφευρίσκονται συχνά για να δημιουργήσουν ή να διατηρήσουν ένα αίσθημα ταυτότητας.
- **Anderson, B. (1983). *Imagined communities: Reflections on the origin and spread of nationalism*. Verso.** Το επιδραστικό βιβλίο του Anderson εξετάζει πώς τα έθνη και οι εθνικές ταυτότητες κατασκευάζονται κοινωνικά μέσω κοινών συμβόλων, γλώσσας και μέσων ενημέρωσης. Αυτό το έργο είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του ρόλου που διαδραματίζει η κληρονομιά στη διαμόρφωση της εθνικής ταυτότητας.
- **Hall, S. (1990). *Cultural identity and diaspora*. In J. Rutherford (Ed.), *Identity: Community, culture, difference* (pp. 222–237).** Σε αυτό το δοκίμιο, ο Hall διερευνά τους σύνθετους τρόπους με τους οποίους η ταυτότητα διαμορφώνεται από την πολιτιστική κληρονομιά, ειδικά εντός των κοινοτήτων της διασποράς. Κριτικάρει την ιδέα των σταθερών ή ουσιοκρατικών ταυτοτήτων και εισάγει μια πιο ρευστή έννοια της πολιτιστικής ταυτότητας.
- **Lowenthal, D. (1998). *The heritage crusade and the spoils of history*. Cambridge University Press.** Ο Lowenthal υποστηρίζει ότι ο τρόπος με τον οποίο οι κοινωνίες χρησιμοποιούν και διατηρούν την κληρονομιά είναι συχνά επιλεκτικός, πολιτικά υποκινούμενος και μερικές φορές διαστρεβλωμένος. Το βιβλίο του αποτελεί έναν κριτικό αναστοχασμό σχετικά με την εμπορευματοποίηση και την πολιτικοποίηση της κληρονομιάς.
- **Smith, L. (2006). *Uses of heritage*. Routledge.** Η Smith εξετάζει πώς η κληρονομιά δεν αφορά μόνο τη διατήρηση του παρελθόντος, αλλά χρησιμοποιείται ενεργά στο παρόν για τη δημιουργία και τη διεκδίκηση ταυτοτήτων. Το βιβλίο εξερευνά επίσης τη δυναμική της εξουσίας που εμπλέκεται στις διαδικασίες δημιουργίας της κληρονομιάς.

- **Akagawa, N., & Smith, L. (Eds.). (2019). *Safeguarding intangible cultural heritage (2nd ed.)*. Routledge.** Αυτό το βιβλίο εξετάζει τη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (ICH), συμπεριλαμβανομένης της περίπλοκης σχέσης μεταξύ της ICH και της διαμόρφωσης της ταυτότητας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των παγκόσμιων πρωτοβουλιών της UNESCO.
- **Macdonald, S. (2013). *Memorylands: Heritage and identity in Europe today*. Routledge.** Ο Macdonald διερευνά πώς οι πρακτικές και οι πολιτικές κληρονομιάς διαμορφώνουν τη συλλογική μνήμη και την ταυτότητα στη σύγχρονη Ευρώπη, εστιάζοντας στην αμφισβητούμενη και εξελισσόμενη φύση της κληρονομιάς μπροστά στη μετανάστευση και την παγκοσμιοποίηση.

Πρόσθετοι Πόροι

- **UNESCO World Heritage Centre** Αυτή η πλατφόρμα παρέχει πόρους για παγκόσμιους χώρους κληρονομιάς και την πολιτιστική τους σημασία. Ο ιστότοπος περιέχει αναφορές και έρευνα σχετικά με το πώς η παγκόσμια κληρονομιά συνδέεται με τις εθνικές και παγκόσμιες ταυτότητες. [UNESCO World Heritage Centre](#)
- **The British Museum** Το Βρετανικό Μουσείο φιλοξενεί μια ποικιλία διαδικτυακών πόρων (κάνοντας κλικ στην καρτέλα LEARN) που διερευνούν τη διασταύρωση της κληρονομιάς και της ταυτότητας μέσω της συλλογής αντικειμένων από όλο τον κόσμο. [The British Museum](#)
- **Heritage & Identity Special Interest Group (Society for Historical Archaeology)** Αυτή η ομάδα εστιάζει στη σχέση μεταξύ υλικού πολιτισμού, αρχαιολογικών πρακτικών και της κατασκευής ταυτοτήτων. Δημοσιεύουν επίσης πόρους που εξετάζουν πώς η κληρονομιά χρησιμοποιείται στη διαμόρφωση εθνοτικών, εθνικών και πολιτιστικών ταυτοτήτων. [Heritage & Identity Special Interest Group](#)
- **Documentary: "The Destruction of Memory" (2016)** Αυτό το ντοκιμαντέρ διερευνά την σκόπιμη καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς και τον αντίκτυπό της στην ταυτότητα των κοινοτήτων, ιδιαίτερα σε ζώνες συγκρούσεων. [Documentary: "The Destruction of Memory" \(2016\)](#)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Δημιουργικότητα και Οικολογικός Σχεδιασμός μέσω της Κεραμικής Τέχνης και Κληρονομιάς

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της Μαθησιακής Ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα:

- Κατανοήσουν και θα εξηγήσουν τον ρόλο της κεραμικής στην ανθρώπινη ιστορία και τον πολιτισμό, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα της παράδοσης κεραμικής Narva, και θα αναστοχαστούν σχετικά με το πώς αυτή η κληρονομιά συνδέει τους ανθρώπους μεταξύ των γενεών και των πολιτισμών.
- Εξερευνήσουν και θα περιγράψουν το δημιουργικό δυναμικό της κεραμικής τέχνης συνδέοντας τις αρχαίες παραδόσεις με σύγχρονες οικολογικές προσεγγίσεις.
- Αναγνωρίσουν πώς η καλλιτεχνική έκφραση μπορεί να υποστηρίξει την ψυχική ευεξία.
- Επιδείξουν βασικές πρακτικές δεξιότητες στον χειρισμό του πηλού και την παραγωγή κεραμικών χρησιμοποιώντας τόσο παραδοσιακές όσο και σύγχρονες τεχνικές.
- Εφαρμόσουν αρχές δημιουργικότητας και οικολογικού σχεδιασμού για τη δημιουργία ιδεών, τον σχεδιασμό και τη δημιουργία ενός προσωπικού κεραμικού αντικειμένου που αντανακλά τις αξίες της κληρονομιάς, την ατομική έκφραση και τη φαντασία.

Επισκόπηση

Αυτή η Μαθησιακή Ενότητα συνδυάζει τη θεωρητική εξερεύνηση με την πρακτική άσκηση, καθοδηγώντας τους εκπαιδευόμενους να εμπλακούν με την πολιτιστική κληρονομιά, τη δημιουργικότητα, τον οικολογικό σχεδιασμό και την προσωπική έκφραση μέσω της τέχνης της κεραμικής.

Στο θεωρητικό μέρος, οι εκπαιδευόμενοι θα:

- Ξεκινήσουν ανακαλύπτοντας τι είναι ο πηλός και η κεραμική, πώς έχουν χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικούς πολιτισμούς και χρονικές περιόδους, και πώς εμφανίζονται σε διάφορες μορφές πολιτιστικής έκφρασης (π.χ. μυθολογία, παροιμίες και παραδόσεις),
- Εξερευνήσουν το παράδειγμα του Πολιτισμού Νάρβα, μιας από τις παλαιότερες Νεολιθικές κουλτούρες στην Ευρώπη, γνωστής για τις μοναδικές κεραμικές τεχνικές και διακοσμήσεις της,

- Κατανοήσουν πώς η κεραμική παρέχει γνώσεις για την ανθρώπινη ιστορία, την καθημερινή ζωή και τις διαπολιτισμικές συνδέσεις.

Στο πρακτικό μέρος, οι εκπαιδευόμενοι θα:

- Μάθουν τα βασικά της σύγχρονης χειροποίητης κεραμικής και θα εξερευνήσουν εργαλεία και τεχνικές που χρησιμοποιούνται σήμερα,
- Αναπτύξουν δεξιότητες χειρισμού πηλού και θα παράγουν προσωπικά κεραμικά κομμάτια,
- Συνδυάσουν αρχαία μοτίβα και μορφές με σύγχρονες, οικολογικά συνειδητές προσεγγίσεις σχεδιασμού.

Η ενότητα ενθαρρύνει τον αναστοχασμό σχετικά με την πρακτική, πολιτιστική και συναισθηματική σημασία της κεραμικής, υποστηρίζει τη δημιουργική σκέψη των εκπαιδευομένων και προσφέρει τα θεραπευτικά οφέλη της εργασίας με φυσικά υλικά. Το τελικό αποτέλεσμα είναι μοναδικά κεραμικά αντικείμενα που αντικατοπτρίζουν τη φαντασία και την πολιτιστική έμπνευση κάθε εκπαιδευόμενου.

Σημείωση για τους εκπαιδευτικούς: Ενώ αυτή η ενότητα χρησιμοποιεί τον Πολιτισμό Νάρβα ως μελέτη περίπτωσης, έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι προσαρμόσιμη. Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να ενσωματώσουν παραδείγματα από τις δικές τους τοπικές κεραμικές παραδόσεις, καθιστώντας τη μαθησιακή εμπειρία πιο σχετική και ουσιαστική για τους εκπαιδευόμενούς τους.

Μεθοδολογία

Η Μαθησιακή μας Ενότητα βασίζεται σε μια ανδραγωγική, μαθητοκεντρική και βιωματική προσέγγιση, συνδυάζοντας γνωστικές, δημιουργικές και πρακτικές μεθόδους. Η διαδικασία συνδέει την εξερεύνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς με την ανάπτυξη ήπιων δεξιοτήτων, τη δημιουργικότητα και την οικολογική σκέψη — ιδιαίτερα σημαντικά για τους ενήλικες εκπαιδευόμενους.

Οι συμμετέχοντες ξεκινούν ενεργοποιώντας τις προηγούμενες γνώσεις και την εμπειρία της ζωής τους και στη συνέχεια χτίζουν πάνω σε αυτές μέσω ερευνητικών και πρακτικών δραστηριοτήτων. Εξερευνούν τις πολιτιστικές, ιστορικές και συμβολικές σημασίες της κεραμικής στο πέρασμα του χρόνου και των πολιτισμών, χρησιμοποιώντας τον Πολιτισμό Narva ως τοπικό παράδειγμα. Οι εκπαιδευτικοί σε άλλες περιοχές ενθαρρύνονται να ενσωματώσουν τις δικές τους τοπικές παραδόσεις κεραμικής για τη διασύνδεση με το τοπικό πλαίσιο.

Μέσα από την πρακτική ενασχόληση με τον πηλό, οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν σε ενεργό πειραματισμό, αναπτύσσοντας πρακτικές δεξιότητες ενώ παράλληλα εκφράζουν προσωπικές ιδέες και συναισθήματα. Ο σχεδιασμός του δικού τους κεραμικού αντικειμένου τους ενθαρρύνει να εφαρμόσουν τις αρχές του

οικολογικού σχεδιασμού, να λάβουν συνειδητές δημιουργικές αποφάσεις και να αναστοχαστούν σχετικά με τη βιωσιμότητα, την ταυτότητα και τις προσωπικές αξίες.

Οι βασικές μέθοδοι περιλαμβάνουν:

- Μάθηση βασισμένη στο πρόβλημα, όπου οι ερωτήσεις ανοικτού τύπου και οι δημιουργικές εργασίες καλλιεργούν την περιέργεια και την ανεξάρτητη σκέψη,
- Οπτική ανάλυση μέσω φωτογραφιών και βίντεο ιστορικών και σύγχρονων κεραμικών,
- Συλλογικός αναστοχασμός και διάλογος με ομοτίμους για την ενίσχυση της διαπολιτισμικής κατανόησης και των επικοινωνιακών δεξιοτήτων,
- Συνειδητή ενασχόληση με φυσικά υλικά, που υποστηρίζει τη συναισθηματική ευεξία και τη μείωση του άγχους.

Αυτή η ολοκληρωμένη ανδραγωγική προσέγγιση ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν των ενηλίκων, ενθαρρύνει την αυτοέκφραση μέσω της τέχνης και χτίζει εγκάρσιες δεξιότητες όπως η επικοινωνία, ο σχεδιασμός, η δημιουργικότητα και η διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από τρία μαθήματα:

Μάθημα 1: Εξερευνώντας την Προέλευση και το Νόημα της Κεραμικής και Αρχική Εργασία με τον Πηλό

Μάθημα 2: Σχεδιασμός ενός Λειτουργικού Αντικειμένου Εμπνευσμένου από την Τοπική Κεραμική Κληρονομιά

Μάθημα 3: Η Τέχνη του Κεραμικού Σχεδιασμού και της Διακόσμησης

The detailed plan for each of these lessons is shown below:

Τίτλος Μαθήματος 1	Εξερευνώντας την Προέλευση και το Νόημα της Κεραμικής και Αρχική Εργασία με τον Πηλό
Διάρκεια	2-2,5 ώρες
Απαιτούμενα υλικά για το μάθημα	<ul style="list-style-type: none">- Φύλλα ομαδικής δραστηριότητας με ημιτελείς προτάσεις σχετικά με την ιστορία και τον ρόλο της κεραμικής- Βίντεο ή ψηφιακό περιεχόμενο που δείχνει στοιχεία και πληροφορίες για την κεραμική

	<ul style="list-style-type: none">- Οπτικά βοηθήματα (υπολογιστής, προβολέας ή διαδραστική οθόνη)- Παραδείγματα απλών πήλινων φυλαχτών για έμπνευση- Πηλός (ίδιος τύπος με αυτόν που θα χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια της συνεδρίας)- Βασικά εργαλεία μοντελοποίησης πηλού (κύλινδροι, εργαλεία διαμόρφωσης κ.λπ.)- Ποδιές ή προστατευτικά καλύμματα τραπεζιού
Περιεχόμε νο της συνεδρίας (περιγραφή ή της διαδικασίας)	<p>Διαδικασία Βήμα-Προς-Βήμα</p> <p>1. Καλωσόρισμα και Ενεργοποίηση Προηγούμενης Γνώσης</p> <p>Καλωσορίστε τους συμμετέχοντες και παρουσιάστε το θέμα του μαθήματος: συνδυασμός κληρονομιάς με δημιουργικότητα και οικολογικό σχεδιασμό. Ζητήστε από κάθε εκπαιδευόμενο να παρουσιαστεί σύντομα και να αναφέρει αν έχει δουλέψει ποτέ ξανά με πηλό. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες των 3–5 ατόμων και μοιράστε ένα φύλλο εργασίας με ημιτελείς προτάσεις σχετικά με την ιστορία και τον ρόλο της κεραμικής. Αφήστε τις ομάδες να συζητήσουν και να ολοκληρώσουν τις προτάσεις με βάση τις ιδέες τους (10–15 λεπτά).</p> <p>Συγκεντρώστε τις ομάδες για να μοιραστούν και να αναστοχαστούν πάνω στις απαντήσεις τους. Χρησιμοποιήστε το αυτό ως εφαλτήριο για να παρουσιάσετε βασικά γεγονότα, δείχνοντας φωτογραφίες και σύντομα βίντεο σχετικά με την ιστορική και πολιτιστική αξία της κεραμικής.</p> <p>2. Εισαγωγή στον Πηλό</p> <p>Μεταβείτε στο χώρο του εργαστηρίου κεραμικής. Παρουσιάστε βασικά εργαλεία πηλού και τύπους πηλού (ειδικά αυτόν που θα χρησιμοποιηθεί σήμερα). Συζητήστε πώς συμπεριφέρεται ο πηλός και τι να περιμένουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Επιδείξτε βασικές τεχνικές χειρισμού πηλού.</p> <p>1. Δημιουργική Διαδραστική Δραστηριότητα: Δημιουργία Προσωπικού Τυχερού Φυλαχτού από Πηλό</p> <p>Παρουσιάστε την εργασία: κάθε εκπαιδευόμενος δημιουργεί ένα προσωπικό «τυχερό φυλαχτό» — ένα μικρό συμβολικό αντικείμενο από πηλό εμπνευσμένο από αρχαίες τεχνικές ή τον δικό του πολιτιστικό ή προσωπικό συμβολισμό. Δείξτε μερικά παραδείγματα για έμπνευση. Καθοδηγήστε τους εκπαιδευόμενους καθώς διαμορφώνουν και προσωποποιούν το φυλαχτό τους. Ενθαρρύνετε τη συμβολική σκέψη — θα</p>

μπορούσε να είναι μια αφηρημένη φόρμα, ένα σύμβολο προστασίας, ένα σχήμα με νόημα κ.λπ.

2. Ολοκλήρωση και Αναστοχασμός

Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τι δημιούργησαν και τι αντιπροσωπεύει για αυτούς. Ρωτήστε πώς ένιωσαν την εμπειρία. Διευκολύνετε μια συζήτηση σχετικά με το τι βρήκαν προκλητικό ή ενδιαφέρον στην εργασία με τον πηλό. Συλλέξτε τα φυλαχτά για στέγνωμα και ψήσιμο — εξηγήστε ότι θα τα παραλάβουν κατά την τρίτη συνεδρία.

Συνοψίστε τις γνώσεις της ημέρας και συζητήστε πώς αυτές οι θεμελιώδεις δεξιότητες θα αξιοποιηθούν στην επόμενη συνεδρία. Παρουσιάστε το θέμα της επόμενης συνεδρίας.

Συμβουλές για Εκπαιδευτικούς/Διευκολυντές:

- *Να είστε θερμοί και ενθαρρυντικοί – αυτή είναι μια συνεδρία ανακάλυψης.*
- *Εξετάστε το ενδεχόμενο να παίζετε ήρεμη οργανική μουσική κατά τη διάρκεια της ενασχόλησης με τον πηλό για να υποστηρίξετε μια θεραπευτική ατμόσφαιρα.*
- *Για ευάλωτους ενήλικες εκπαιδευόμενους, αφήστε επιπλέον χρόνο και παρέχετε συναισθηματική ασφάλεια και ενθάρρυνση καθ' όλη τη διάρκεια.*

Τίτλος Μαθήματος 2	Σχεδιασμός ενός Λειτουργικού Αντικειμένου Εμπνευσμένου από την Τοπική Κεραμική Κληρονομιά
Διάρκεια	2-3 ώρες
Απαιτούμενα υλικά για το μάθημα	<ul style="list-style-type: none">- Πηλός και εργαλεία (μεταφέρονται από το Μάθημα 1)- Μπλοκ σχεδίασης, μολύβια, γόμες- Παραδείγματα τοπικής κεραμικής κληρονομιάς (εικόνες ή αντίγραφα)- Διαφάνειες ή έντυπο οπτικό υλικό που δείχνει τόσο αρχαία όσο και σύγχρονα κεραμικά αντικείμενα- Προαιρετικά: φορητός υπολογιστής/προβολέας για ψηφιακή παρουσίαση
Περιεχόμενο της συνεδρίας (περιγραφή ή της διαδικασίας)	Αυτό το μάθημα προσκαλεί τους εκπαιδευόμενους να εξερευνήσουν την τοπική τους κεραμική κληρονομιά—στην περίπτωση μας, την κεραμική του Πολιτισμού Νάρβα—και να τη χρησιμοποιήσουν ως έμπνευση για να σχεδιάσουν και να αρχίσουν να κατασκευάζουν ένα λειτουργικό κεραμικό αντικείμενο (όπως ένα κύπελλο ή ένα μπολ). Η συνεδρία

συνδυάζει την ιστορική μάθηση με τον πρακτικό σχεδιασμό και στοχεύει στην καλλιέργεια της δημιουργικότητας, της πολιτιστικής ευαισθητοποίησης και της προσωπικής έκφρασης.

Οι εκπαιδευτικοί σε άλλες περιοχές ενθαρρύνονται να παρουσιάσουν τις δικές τους τοπικές κεραμικές παραδόσεις ως παραδείγματα. Η δομή της συνεδρίας παραμένει προσαρμόσιμη σε διάφορα πολιτισμικά πλαίσια.

Διαδικασία Βήμα-Προς-Βήμα

1. Καλωσόρισμα και Ανακεφαλαίωση

Ξεκινήστε με μια σύντομη ενημέρωση και ανασκόπηση. Προσκαλέστε τους εκπαιδευόμενους να θυμηθούν κάτι που βρήκαν ενδιαφέρον ή ευχάριστο από την πρώτη συνεδρία. Προαιρετικά, κάντε μια δραστηριότητα προθέρμανσης όπως παρουσίαση σκίτσων ή σκέψεων που εμπνεύστηκαν από την προηγούμενη συνεδρία.

2. Εισαγωγή στην Τοπική Κεραμική Κληρονομιά

Παρουσιάστε μια σύντομη επισκόπηση της ιστορίας της κεραμικής της περιοχής σας. Στην περίπτωση μας, πρόκειται για τον Πολιτισμό Νάρβα—αναδεικνύοντας τα υλικά, τις τεχνικές και τις συμβολικές ή πρακτικές λειτουργίες του. Χρησιμοποιήστε οπτικά βοηθήματα και αφήγηση για να το κάνετε ελκυστικό.

Συζητήστε πώς η κεραμική κληρονομιά μπορεί να αντανakλά την ταυτότητα, την κοινότητα και το χρόνο. Τονίστε ότι οι εκπαιδευόμενοι θα αντλήσουν τώρα έμπνευση από αυτήν την κληρονομιά για να σχεδιάσουν ένα σύγχρονο αντικείμενο.

3. Προσωπικό Σχέδιο (Σκίτσο)

Παρουσιάστε βασικές έννοιες σχεδιασμού—φόρμα, λειτουργία, επιφάνεια και συμβολισμό. Δείξτε σύγχρονες ερμηνείες της κεραμικής κληρονομιάς (τοπικά ή διεθνώς) για να δώσετε ιδέες. Στη συνέχεια, δώστε στους εκπαιδευόμενους χρόνο να σχεδιάσουν το δικό τους αντικείμενο: ένα λειτουργικό είδος εμπνευσμένο από την κληρονομιά, το οποίο όμως εκφράζει το δικό τους γούστο ή ιστορία. Ενθαρρύνετε την ελευθερία και την περιέργεια. Υπενθυμίστε στους εκπαιδευόμενους ότι ο σχεδιασμός είναι μια διαδικασία και τα σκίτσα δεν χρειάζεται να είναι τέλεια.

4. Υλοποίηση του Προσωπικά Σχεδιασμένου Αντικειμένου σε Πηλό

Περάστε στην πρακτική φάση. Καθοδηγήστε τους εκπαιδευόμενους στη μεταφορά του σχεδίου τους σε μια φόρμα

	<p>πηλού χρησιμοποιώντας βασικές τεχνικές χειροτεχνίας. Υποστηρίξτε κάθε συμμετέχοντα ατομικά καθώς εργάζεται— κάποιος μπορεί να χρειάζεται βοήθεια με τη διαμόρφωση ή τη δομή, άλλοι με τη μεταφορά της ιδέας τους σε 3D. Τονίστε ότι κάθε αντικείμενο είναι μοναδικό. Προσφέρετε ενθάρρυνση και μικρές προτάσεις όταν χρειάζεται.</p> <p style="text-align: center;">5. Κοινοποίηση και Αναστοχασμός</p> <p>Διευκολύνετε έναν σύντομο κύκλο κοινοποίησης ή μια άτυπη περιήγηση «γκαλερί». Προσκαλέστε κάθε συμμετέχοντα να μοιραστεί το έργο του σε εξέλιξη και την έμπνευση πίσω από αυτό. Χρησιμοποιήστε ερωτήσεις όπως: «Ποιο μέρος της τοπικής κεραμικής κληρονομιάς επηρέασε αυτό το κομμάτι;» «Πώς βάλατε το δικό σας στυλ σε αυτό;»</p> <p>Εξηγήστε στους συμμετέχοντες πώς τα έργα τους θα ψηθούν και θα προετοιμαστούν για την επόμενη συνεδρία. Κάντε μια προεπισκόπηση των τεχνικών υάλωσης που θα μάθουν, τονίζοντας πώς αυτές μπορούν να ενισχύσουν τις δημιουργίες τους. Ενθαρρύνετε τους να σκεφτούν το χρώμα και το φινίρισμα ως τρόπους για να εκφράσουν περαιτέρω το μοναδικό τους στυλ.</p>
--	---

Τίτλος Μαθήματος 3	Η Τέχνη του Κεραμικού Σχεδιασμού και της Διακόσμησης
Διάρκεια	2-2,5 ώρες
Απαιτούμενα υλικά για το μάθημα	<ul style="list-style-type: none">- Κεραμικά κομμάτια ψημένα σε μπισκούι που δημιουργήθηκαν στο προηγούμενο μάθημα- Ποικιλία υαλωμάτων (διαφανή, χρωματιστά, ματ, γυαλιστερά κ.λπ.)- Εργαλεία υάλωσης: πινέλα, σφουγγάρια, σταγονόμετρα κ.λπ.- Ποδιές και προστατευτικά υλικά- Έντυπο ή ψηφιακό υλικό κουίζ (μπορεί να περιλαμβάνει οπτικό υλικό, ερωτήσεις, σωστό/λάθος, αντιστοίχιση)
Περιεχόμενα της συνεδρίας (περιγραφή ή της διαδικασίας)	<p>Διαδικασία Βήμα-Προς-Βήμα</p> <p>1. Καλωσόρισμα και Επίδειξη Τεχνικών Υάλωσης</p> <p>Ξεκινήστε τη συνεδρία με μια εισαγωγή στην υάλωση: τι είναι, πώς επηρεάζει τα κεραμικά οπτικά και λειτουργικά, και πώς να επιλέξετε τον σωστό τύπο. Προσφέρετε μια ζωντανή επίδειξη ή δείξτε σύντομα βίντεο που παρουσιάζουν διαφορετικές μεθόδους—εμβάπτιση, επάλειψη με πινέλο, σφουγγάρι, επιστρώσεις. Επισημάνετε πώς αλληλεπιδρούν τα υαλώματα</p>

κατά το ψήσιμο και τι δημιουργικά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν.

2. Πρακτική Υάλωση Κεραμικών Έργων

Καθοδηγήστε τους συμμετέχοντες στην υάλωση των ψημένων κομματιών τους. Ενθαρρύνετε τους να εξερευνήσουν την υφή, τις επιστρώσεις και το χρώμα για να προσωποποιήσουν το έργο τους. Επιτρέψτε την ελευθερία στην επιλογή και το συνδυασμό και προσφέρετε υποστήριξη με τεχνικές ασφάλειας, εφαρμογής και χειρισμού. Καλλιεργήστε μια συνεργατική ατμόσφαιρα— ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να παρατηρούν, να σχολιάζουν και να εμπνέουν ο ένας τον άλλον. Υπενθυμίστε τους ότι τα τελικά αποτελέσματα μετά το ψήσιμο μπορεί να είναι εκπληκτικά και αυτό είναι μέρος της δημιουργικής ανακάλυψης.

3. Δραστηριότητα Ανακεφαλαιωτικού Κουίζ

Οργανώστε ένα ελαφρύ, ελκυστικό κουίζ για να επανέλθετε στα βασικά συμπεράσματα από το μάθημα (κληρονομιά, τεχνικές, ορολογία, πολιτισμός Νάρβα, προσωπικοί αναστοχασμοί). Χρησιμοποιήστε έντυπα φυλλάδια, μια διαδραστική πλατφόρμα ή ακόμα και μια ομαδική δραστηριότητα.

4. Τελικός Κύκλος Ανατροφοδότησης

Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν τα ολοκληρωμένα έργα τους. Ζητήστε τους να μοιραστούν την εμπνευση πίσω από τα σχέδιά τους και τις τεχνικές που χρησιμοποίησαν, καλλιεργώντας ένα αίσθημα επίτευξης και κοινότητας. Διευκολύνετε μια συζήτηση αναστοχασμού σχετικά με το ποιες δεξιότητες νιώθουν οι συμμετέχοντες ότι ανέπτυξαν, πώς άλλαξε η αντίληψή τους για την κεραμική και πώς μπορεί να εφαρμόσουν όσα έμαθαν σε άλλους τομείς της ζωής τους.

5. Ολοκλήρωση και Αξιολόγηση Μαθήματος

Μοιράστε φόρμες ανατροφοδότησης ή διεξάγετε μια διαδικτυακή έρευνα για να συγκεντρώσετε τις σκέψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την αποτελεσματικότητα, το περιεχόμενο και την παράδοση του μαθήματος.

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο σκοπός της αξιολόγησης αυτής της Μαθησιακής Ενότητας είναι να εκτιμηθεί ο βαθμός στον οποίο οι συμμετέχοντες έχουν επιτύχει τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

- Αξιολόγηση της κατανόησης των συμμετεχόντων σχετικά με το ρόλο της κεραμικής στην ανθρώπινη ιστορία και τον πολιτισμό, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα της κεραμικής παράδοσης Narva (ή άλλων τοπικών κεραμικών πολιτισμών).
- Αξιολόγηση της ικανότητάς τους να αναστοχάζονται σχετικά με την πολιτιστική και κοινωνική αξία της κεραμικής κληρονομιάς και τη σύνδεσή της με την ταυτότητα και το αίσθημα του ανήκειν.
- Μέτρηση της ανάπτυξης βασικών δεξιοτήτων χειρισμού πηλού και κατασκευής κεραμικών με χρήση αρχαίων και σύγχρονων τεχνικών.
- Αξιολόγηση της εφαρμογής της δημιουργικότητας και των αρχών του οικολογικού σχεδιασμού στο σχεδιασμό και την κατασκευή ενός προσωπικού κεραμικού αντικειμένου.
- Παρατήρηση του τρόπου με τον οποίο η μαθησιακή εμπειρία υποστήριξε την ανάπτυξη ήπιων δεξιοτήτων (soft skills) των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργικής σκέψης, της αυτοέκφρασης, της επικοινωνίας και της ευεξίας.

Below is a suggested framework for evaluating these outcomes:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Κατανόηση της πολιτιστικής κληρονομιάς	Ικανότητα περιγραφής βασικών πτυχών της κεραμικής κληρονομιάς και σύνδεσής της με την ανθρώπινη και τοπική ιστορία.	Ομαδικές συζητήσεις, σύντομοι γραπτοί ή προφορικοί αναστοχασμοί, διαδραστικό κουίζ
2. Δημιουργική και αναστοχαστική σκέψη	Έκφραση προσωπικού νοήματος, δημιουργικών επιλογών και πολιτιστικών αναφορών στο κεραμικό τους έργο	Παρατήρηση κατά τη διάρκεια της εργασίας στο έργο, τελική παρουσίαση, ανατροφοδότηση από ομοτίμους
3. Απόκτηση δεξιοτήτων	Επιδειχθείσα ικανότητα χειρισμού πηλού, εφαρμογής τεχνικών διαμόρφωσης και χρήσης βασικών εργαλείων και υαλωμάτων	Πρακτική εργασία, ολοκληρωμένα κεραμικά αντικείμενα, παρατήρηση από τον εκπαιδευτή

4. Οικολογικός σχεδιασμός και καλλιτεχνική έκφραση	Χρήση αρχών βιώσιμου σχεδιασμού και προσωπικού στυλ στη δημιουργία του κεραμικού κομματιού	Επισκόπηση του τελικού κεραμικού προϊόντος, επεξήγηση επιλογών στον κύκλο ανατροφοδότησης
5. Δέσμευση και ευεξία	Επίπεδο κινήτρων, απόλαυσης, αλληλεπίδρασης με την ομάδα και συναισθηματικής εμπλοκής στη μαθησιακή διαδικασία	Σημειώσεις παρατήρησης, τελικός κύκλος ανατροφοδότησης, ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης ευεξίας
6. Ικανοποίηση και μελλοντικά κίνητρα	Συνολική ικανοποίηση από το μάθημα και ενδιαφέρον για περαιτέρω μάθηση ή δημιουργική ενασχόληση	Γραπτή φόρμα ανατροφοδότησης ή έρευνα μετά το μάθημα

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

Βιβλιογραφικές Αναφορές:

1. Kriiska, Aivar, Oras, Ester, Lõugas, Lembi et al. (3 more authors) (2017) *Late Mesolithic Narva Stage in Estonia: Pottery, Settlement Types and Chronology*. Eesti Arheoloogia Ajakiri: Journal of Estonian Archaeology. pp. 52-86.
2. Lang, V. (2007). *The Narva Culture in Eastern Baltic Prehistory*. Estonian Journal of Archaeology, 11(2), 93–115.
3. UNESCO. (n.d.). *Intangible Cultural Heritage: Traditional Crafts*. <https://ich.unesco.org/en/home>
4. Sentance, B. (2008). *Ceramics: A World Guide to Traditional Techniques*. Thames & Hudson.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Επιχειρηματικότητα

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της μαθησιακής ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

- Να προσδιορίζουν και να αναλύουν χώρους πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, κατανοώντας τη σημασία και τις δυνατότητές τους για την κοινοτική και οικονομική ανάπτυξη.
- Να αναπτύσσουν ένα βασικό επιχειρηματικό σχέδιο για ένα επιχειρηματικό εγχείρημα που βασίζεται στην κληρονομιά.
- Να επιδεικνύουν ενισχυμένη κοινοτική δέσμευση και αίσθημα του ανήκειν συνεργαζόμενοι με ομότιμους και τοπικούς φορείς για τη δημιουργία και παρουσίαση βιώσιμων επιχειρηματικών ιδεών βασισμένων στην κληρονομιά.

Επισκόπηση

Αυτή η μαθησιακή ενότητα στοχεύει στη διδασκαλία της επιχειρηματικότητας μέσω της αξιοποίησης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Στο πρώτο μάθημα, οι εκπαιδευόμενοι εξερευνούν τη σημασία της κληρονομιάς και τις δυνατότητές της για επιχειρηματικά εγχειρήματα μέσω συζητήσεων και χαρτογράφησης τοπικών χώρων κληρονομιάς.

Το δεύτερο μάθημα καθοδηγεί τους εκπαιδευόμενους στην ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού σχεδίου για ένα εγχείρημα βασισμένο στην κληρονομιά, περιλαμβάνοντας ομαδική εργασία και παρουσιάσεις.

Η ενότητα καλλιεργεί την κοινοτική δέσμευση, το αίσθημα υπερηφάνειας και του ανήκειν, καθώς και πρακτικές επιχειρηματικές δεξιότητες, συνδέοντας την κληρονομιά με οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε τοπικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Μεθοδολογία

Η μαθησιακή ενότητα «Επιχειρηματικότητα» χρησιμοποιεί μια πολύπλευρη παιδαγωγική μεθοδολογία που δίνει έμφαση στη βιωματική μάθηση, τις δραστηριότητες βάσει έργου (project) και την κοινοτική δέσμευση για την αποτελεσματική διδασκαλία της επιχειρηματικότητας μέσω του πρίσματος της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Η Βιωματική Μάθηση είναι κεντρική σε αυτή την ενότητα. Οι εκπαιδευόμενοι ξεκινούν εξερευνώντας την τοπική τους περιοχή για να εντοπίσουν σημαντικούς χώρους κληρονομιάς. Αυτή η πρακτική δραστηριότητα όχι μόνο εξάπτει την περιέργειά τους αλλά θέτει και τα θεμέλια για βαθύτερη ενασχόληση με το αντικείμενο. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αυτούς τους χώρους και οι αλληλεπιδράσεις με τοπικούς επιχειρηματίες και επαγγελματίες της κληρονομιάς παρέχουν στους εκπαιδευόμενους άμεση γνώση για το πώς η κληρονομιά μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο πόρο για επιχειρηματικά εγχειρήματα.

Η προσέγγιση **Μάθησης βάσει Έργου (Project-Based Learning - PBL)** είναι αναπόσπαστο κομμάτι για την καλλιέργεια της συνεργασίας και την πρακτική εφαρμογή της γνώσης. Οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται σε μικρές ομάδες για να επιλέξουν έναν χώρο κληρονομιάς, να ανταλλάξουν επιχειρηματικές ιδέες και να αναπτύξουν ένα ολοκληρωμένο επιχειρηματικό σχέδιο. Αυτό το συνεργατικό περιβάλλον προάγει την κριτική σκέψη, την επικοινωνία και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Εστιάζοντας σε πραγματικές προκλήσεις και ευκαιρίες, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να δουν την άμεση συνάφεια και τον αντίκτυπο της μάθησής τους.

Η Κοινοτική Δέσμευση ενισχύει τη μαθησιακή εμπειρία συνδέοντας τους εκπαιδευόμενους με τοπικούς φορείς. Η συμμετοχή μελών της κοινότητας, όπως ιδιοκτήτες επιχειρήσεων και εμπειρογνώμονες κληρονομιάς, εμπλουτίζει την εκπαιδευτική διαδικασία και καλλιεργεί ένα αίσθημα κοινότητας και του ανήκειν. Όταν οι εκπαιδευόμενοι παρουσιάζουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια, λαμβάνουν ανατροφοδότηση από τους ομότιμους τους και τα μέλη της κοινότητας, ενθαρρύνοντας μια κουλτούρα εποικοδομητικής κριτικής και συνεχούς βελτίωσης.

Η Τεχνολογία χρησιμοποιείται για την ενίσχυση της μάθησης και της δέσμευσης. Οι εκπαιδευόμενοι χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία για έρευνα και παρουσιάσεις, αξιοποιώντας διαδραστικούς χάρτες, βίντεο και ψηφιακή αφήγηση για να ζωντανέψουν τις ιδέες τους. Αυτό όχι μόνο καθιστά τη μαθησιακή διαδικασία πιο δυναμική αλλά και εφοδιάζει τους εκπαιδευόμενους με απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες.

Μέχρι το τέλος της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν αναπτύξει βιώσιμα επιχειρηματικά σχέδια βασισμένα στην κληρονομιά, αποδεικνύοντας την ικανότητά τους να εφαρμόζουν επιχειρηματικές έννοιες σε ένα ουσιαστικό και επικεντρωμένο στην κοινότητα πλαίσιο. Αυτή η προσέγγιση όχι μόνο προετοιμάζει τους εκπαιδευόμενους για μελλοντικά επιχειρηματικά εγχειρήματα

αλλά προωθεί επίσης την κοινωνική συνοχή και το αίσθημα του ανήκειν σε μια ποικιλόμορφη και ενωμένη ευρωπαϊκή κληρονομιά.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο μαθήματα:

Μάθημα 1: Κατανοώντας την κληρονομιά και το επιχειρηματικό της δυναμικό
Μάθημα 2: Ανάπτυξη ενός Επιχειρηματικού Σχεδίου Βασισμένου στην Κληρονομιά

Το αναλυτικό πλάνο για καθένα από αυτά τα μαθήματα φαίνεται παρακάτω:

Τίτλος Μαθήματος 1	Κατανοώντας την κληρονομιά και το επιχειρηματικό της δυναμικό
Διάρκεια	2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	<ul style="list-style-type: none">• Προβολέας και οθόνη• Πρόσβαση στο διαδίκτυο• Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι• Φυλλάδια με βασικές έννοιες (προαιρετικά)
Περιεχόμενο μαθήματος	<p>1. Θεωρητικό περιεχόμενο (45 λεπτά) Εισαγωγή στην Κληρονομιά (15 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Ορισμός της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.• Συζήτηση για τη σημασία της διατήρησης της κληρονομιάς.• Ανάδειξη του ρόλου της κληρονομιάς στην καλλιέργεια της κοινότητας και της ταυτότητας. <p>Κληρονομιά και Επιχειρηματικότητα (30 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Ορισμός της επιχειρηματικότητας και της σημασίας της στην οικονομική ανάπτυξη.• Εξερεύνηση του πώς η κληρονομιά μπορεί να αξιοποιηθεί σε επιχειρηματικά εγχειρήματα. <p>2. Βέλτιστη Πρακτική (15 λεπτά) 3. Διαδραστική Δραστηριότητα: Χαρτογράφηση Τοπικής Κληρονομιάς (30 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Χωρισμός των εκπαιδευόμενων σε μικρές ομάδες.• Παροχή σε κάθε ομάδα ενός χάρτη της τοπικής περιοχής.• Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να εντοπίσουν και να σημειώσουν στον χάρτη χώρους πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.• Οι ομάδες παρουσιάζουν τους χάρτες τους και συζητούν τη σημασία κάθε χώρου. <p>4. Συζήτηση και Αναστοχασμός (30 λεπτά)</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Συζήτηση για το πώς οι εντοπισμένοι χώροι κληρονομιάς μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επιχειρηματικές δραστηριότητες.• Ενθάρρυνση των εκπαιδευόμενων να κάνουν καταγιισμό ιδεών για επιχειρηματικά σχέδια που ενσωματώνουν την τοπική κληρονομιά.• Αναστοχασμός σχετικά με τα πιθανά οφέλη της επιχειρηματικότητας που βασίζεται στην κληρονομιά για την κοινότητα και για την Ευρώπη συνολικά.
--	--

Τίτλος Μαθήματος 2	Ανάπτυξη ενός Επιχειρηματικού Σχεδίου Βασισμένου στην Κληρονομιά
Διάρκεια	2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	<ul style="list-style-type: none">• Φορητοί υπολογιστές/ταμπλέτες με πρόσβαση στο διαδίκτυο• Πρότυπα επιχειρηματικών σχεδίων• Μελέτες περίπτωσης επιχειρήσεων βασισμένων στην κληρονομιά• Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι
Περιεχόμενο μαθήματος	<p>1. Θεωρητικό περιεχόμενο (30 λεπτά) Ορισμός και συστατικά ενός επιχειρηματικού σχεδίου</p> <ul style="list-style-type: none">• Ορισμός ενός επιχειρηματικού σχεδίου• Παρουσίαση των βασικών συστατικών ενός επιχειρηματικού σχεδίου: συνοπτική παρουσίαση, περιγραφή επιχείρησης, ανάλυση αγοράς, στρατηγική μάρκετινγκ, σχέδιο λειτουργίας, οικονομικό σχέδιο.• Παροχή παραδειγμάτων από επιχειρήσεις που βασίζονται στην κληρονομιά.• Διανομή προτύπων επιχειρηματικού σχεδίου. <p>2. Βέλτιστη Πρακτική (15 λεπτά)</p> <p>3. Διαδραστική Δραστηριότητα: Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Σχεδίου (30 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Χωρισμός των εκπαιδευόμενων σε μικρές ομάδες.• Κάθε ομάδα επιλέγει έναν χώρο ή θέμα κληρονομιά από το προηγούμενο μάθημα.• Οι ομάδες εργάζονται για την ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού σχεδίου χρησιμοποιώντας το παρεχόμενο πρότυπο.• Ενθάρρυνση των εκπαιδευόμενων να εξετάσουν πτυχές όπως το κοινό-στόχος, οι στρατηγικές μάρκετινγκ, οι πηγές χρηματοδότησης και ο κοινοτικός αντίκτυπος. <p>4. Παρουσιάσεις και ανατροφοδότηση (45 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Κάθε ομάδα παρουσιάζει το επιχειρηματικό της σχέδιο στην τάξη.• Διεξαγωγή μιας συνεδρίας αξιολόγησης από ομοτίμους όπου οι εκπαιδευόμενοι παρέχουν εποικοδομητική ανατροφοδότηση.

- Συζήτηση για τη σκοπιμότητα κάθε σχεδίου και τις πιθανές βελτιώσεις.

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο στόχος της αξιολόγησης αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να εκτιμήσει την κατανόηση των εκπαιδευόμενων για την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, τις επιχειρηματικές τους ιδέες και την ικανότητά τους να αναπτύξουν ένα πρακτικό επιχειρηματικό σχέδιο βασισμένο στους πόρους της κληρονομιάς.

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα προτεινόμενα στοιχεία αξιολόγησης, τα κριτήρια και τη μέθοδο αξιολόγησης:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Συμμετοχή και Δέσμευση	Ενεργός εμπλοκή στις συζητήσεις και δραστηριότητες της τάξης. Συμβολή στις ομαδικές εργασίες. Συμμετοχή σε εκπαιδευτικές επισκέψεις και ενασχόληση με προσκεκλημένους ομιλητές.	Παρατήρηση και σημειώσεις του εκπαιδευτή.
2. Δραστηριότητα Χαρτογράφησης Τοπικής Κληρονομιάς	Εντοπισμός και επεξήγηση τοπικών χώρων κληρονομιάς.	Ομαδική παρουσίαση του χάρτη κληρονομιάς.
3. Ανάπτυξη και Παρουσίαση Επιχειρηματικού Σχεδίου	Πληρότητα και συνάφεια του επιχειρηματικού σχεδίου. Σαφήνεια και πειθώ της παρουσίασης. Ικανότητα απάντησης σε ερωτήσεις.	Υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου από την ομάδα. Ομαδική παρουσίαση και συνεδρία Ερωταπαντήσεων

Οι τελικοί βαθμοί των εκπαιδευόμενων θα βασίζονται στην απόδοσή τους σε όλα τα στοιχεία, ενθαρρύνοντας μια ισορροπημένη αξιολόγηση της συμμετοχής, της κατανόησης και της πρακτικής εφαρμογής των επιχειρηματικών τους δεξιοτήτων. Αυτή η απλή μέθοδος αξιολόγησης διασφαλίζει μια ολοκληρωμένη εκτίμηση, ενώ είναι απλή και διαχειρίσιμη.

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Πολιτιστική Κληρονομιά και Επιχειρηματικότητα: Πώς να Διατηρήσετε και να Προωθήσετε την Πολιτιστική σας Κληρονομιά (Τελευταία ενημέρωση 24.04.2024). Faster Capital [Πολιτιστική Κληρονομιά και Επιχειρηματικότητα - Faster Capital](#).

Pasquinelli, Cecilia & Rovai, Serena & Bellini, Nicola. (2023). Σύνδεση των brand τόπων και της περιφερειακής καινοτομίας: βιώσιμες επιχειρηματικές στρατηγικές που αξιοποιούν την κληρονομιά. Περιφερειακές Σπουδές. 10.1080/00343404.2023.2187046.

Μετατρέποντας τον τουρισμό σε ανάπτυξη: Μετριασμός των κινδύνων και αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς (Τελευταία ενημέρωση: 15.02.2024). WEF. [Μετατρέποντας τον Τουρισμό σε Ανάπτυξη - WEF](#)

Zaman, Gheorghe. (2015). Επιχειρηματικότητα Πολιτιστικής Κληρονομιάς (CHE) – Προκλήσεις και Δυσκολίες. Procedia - Social and Behavioral Sciences. 188. 10.1016/j.sbspro.2015.03.333.

Πρόσθετοι Πόροι

Fillis, I., Lehman, K., & Miles, M. P. (2017). The museum of old and new art: Leveraging entrepreneurial marketing to create a unique arts and vacation venture. Journal of Vacation Marketing, 23(1), 85-96. <https://doi.org/10.1177/1356766716634153>

Denzer, D. (2020). Heritage Entrepreneurship in Theory and Practice: Evidence from UNESCO World Heritage Sites. Inaugural Dissertation for obtaining the academic degree of Doctor rerum oeconomicarum, University of Wuppertal.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Πολιτιστική Κληρονομιά και Επιχειρηματικότητα: Πώς να Διατηρήσετε και να Προωθήσετε την Πολιτιστική σας Κληρονομιά (Τελευταία ενημέρωση 24.04.2024). Faster Capital

<https://fastercapital.com/content/Cultural-Heritage-and-Entrepreneurship--How-to-Preserve-and-Promote-Your-Cultural-Legacy.html#:~:text=Cultural%20heritage%20holds%20immense%20value,tourism%20development%2C%20and%20social%20impact.>

Pasquinelli, Cecilia & Rovai, Serena & Bellini, Nicola. (2023). Σύνδεση των brand τόπων και της περιφερειακής καινοτομίας: βιώσιμες επιχειρηματικές στρατηγικές που αξιοποιούν την κληρονομιά. Περιφερειακές Σπουδές. 10.1080/00343404.2023.2187046.

Μετατρέποντας τον τουρισμό σε ανάπτυξη: Μετριασμός των κινδύνων και αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς (Τελευταία ενημέρωση: 15.02.2024). WEF.

<https://www.weforum.org/agenda/2024/02/turning-tourism-into-development/>

Zaman, Gheorghe. (2015). Επιχειρηματικότητα Πολιτιστικής Κληρονομιάς (CHE) – Προκλήσεις και Δυσκολίες. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 188. 10.1016/j.sbspro.2015.03.333.

Πρόσθετοι Πόροι

Fillis, I., Lehman, K., & Miles, M. P. (2017). Το μουσείο παλιάς και νέας τέχνης: Αξιοποίηση του επιχειρηματικού μάρκετινγκ για τη δημιουργία ενός μοναδικού εγχειρήματος τεχνών και διακοπών. *Journal of Vacation Marketing*, 23(1), 85-96. <https://doi.org/10.1177/1356766716634153>

Denzer, D. (2020). Επιχειρηματικότητα Κληρονομιάς στη Θεωρία και την Πράξη: Στοιχεία από Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Εναρκτήρια Διατριβή για την απόκτηση του ακαδημαϊκού τίτλου Doctor rerum oeconomicarum, Πανεπιστήμιο του Wuppertal.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Διαπολιτισμική και διαγενεακή επικοινωνία

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της μαθησιακής ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

- Να κατανοούν, να εκτιμούν και να αξιολογούν τις πολιτισμικές διαφορές μεταξύ των γενεών και μεταξύ ανθρώπων από διαφορετικά υπόβαθρα
- Να αναλύουν και να εκτιμούν διαφορετικές οπτικές γωνίες σχετικά με τη χρήση και τη διαχείριση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς
- Να διευκολύνουν την εμπλοκή εντός των διαφοροποιημένων τοπικών κοινοτήτων για την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επισκόπηση

Αυτή η μαθησιακή ενότητα στοχεύει στην κατανόηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ διαγενεακής και διαπολιτισμικής επικοινωνίας ως μέσο για μια κοινή και ευρεία προσέγγιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Στο πρώτο μάθημα, οι συμμετέχοντες θα ασχοληθούν με το νόημα και τις διαδικασίες της επικοινωνίας, θα εξερευνήσουν την αξία των διαφορετικών οπτικών γωνιών πειραματιζόμενοι με διαφορετικούς κώδικες επικοινωνίας.

Η διαγενεακή επικοινωνία αναφέρεται στη σύνδεση μεταξύ ατόμων διαφορετικών ηλικιακών ομάδων, με στόχο την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης και της ανταλλαγής γνώσεων. Σε σχέση με την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, αυτή η επικοινωνία είναι κρίσιμη για τη μεταφορά παραδόσεων, ιστοριών, πρακτικών και γνώσεων που συχνά περνούν από τη μια γενιά στην άλλη. Για παράδειγμα, οι ηλικιωμένοι μπορούν να μεταδώσουν τις εμπειρίες της ζωής τους και τη σύνδεσή τους με την περιοχή στις νεότερες γενιές, οι οποίες μπορούν στη συνέχεια να επανερμηνεύσουν και να επαναπροτείνουν αυτές τις παραδόσεις με σύγχρονο τρόπο. Αυτή η ανταλλαγή όχι μόνο διατηρεί την κληρονομιά, αλλά την ανανεώνει, επιτρέποντας στις νέες γενιές να διατηρήσουν έναν δεσμό με τις πολιτιστικές και φυσικές ρίζες της περιοχής τους.

Η διαπολιτισμική επικοινωνία αφορά την ανταλλαγή μεταξύ ατόμων από διαφορετικούς πολιτισμούς. Σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο, είναι κρίσιμο να προωθηθεί η κατανόηση μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που σχετίζονται με την πολιτισμική πολυμορφία. Η διαπολιτισμική επικοινωνία διευκολύνει την ενσωμάτωση διαφορετικών προοπτικών και κοσμοθεωριών, δημιουργώντας ευκαιρίες για αμοιβαίο εμπλουτισμό. Για παράδειγμα, διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες μπορούν να

μοιραστούν γνώσεις σχετικά με τοποθεσίες, πρακτικές διατήρησης και τον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύουν τη σημασία της φυσικής κληρονομιάς, ενισχύοντας μια συλλογική και συμπεριληπτική προσέγγιση για την αξιοποίησή της.

Στο δεύτερο μάθημα οι συμμετέχοντες θα βιώσουν όσα έμαθαν μέσα από την υλοποίηση ενός συλλογικού έργου που στοχεύει στην ανάδειξη της τοπικής κληρονομιάς.

Μεθοδολογία

Μεθοδολογία: βιωματικές και συμμετοχικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, χρήση βίντεο στα προτεινόμενα θέματα, εργασία στην τάξη και σε ομάδες.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα δοκιμαστούν οι μέθοδοι για μια αποτελεσματική επικοινωνία.

Η ατομική σκέψη και ο αναστοχασμός θα ενισχυθούν μαζί με την ομαδική εργασία και την ανταλλαγή ιδεών.

Για την ανάπτυξη του Μαθήματος 2, θα χρησιμοποιηθεί η εμπειρία του "common ground" και των "ενοριακών χαρτών" (parish maps) που αναπτύχθηκαν σε εκατοντάδες σκωτσέζικα χωριά, για τους οποίους ομάδες κατοίκων κινητοποιήθηκαν μαζί με εμπυχωτές, τοπικούς καλλιτέχνες, ιστορικούς, φοιτητές για να κατασκευάσουν χάρτες της περιοχής τους που αντιπροσωπεύουν, με καλλιτεχνικές και συμβολικές μορφές με τη συλλογή κειμενικού υλικού, γραφικών και χαρτών, τις διαρκείς αξίες ταυτότητας της περιοχής της κοινότητας.

Οι χάρτες με αυτόν τον τρόπο είναι γραφικά προϊόντα που επικαλύπτουν διάφορους κώδικες επικοινωνίας (χαρτογραφικές εικόνες, φωτογραφίες, κείμενα, εικονογραφήσεις χρησιμοποιώντας πληροφορίες, λεπτομέρειες, σημάδια, περιγραφές), δηλαδή εικόνες συναισθηματικά αποτελεσματικές που κεντρίζουν την προσοχή και ριζώνουν στη μνήμη.

Η κατασκευή των Ενοριακών Χαρτών θα προσφέρει την ευκαιρία να ακουστούν διαφορετικές οπτικές γωνίες για τις τοπικές ιστορίες. Ο εκπαιδευτής για το σκοπό αυτό θα πρέπει να πραγματοποιήσει προπαρασκευαστικές εργασίες πριν από τη διεξαγωγή της ενότητας, εμπλέκοντας ενδεχομένως 1 ή 2 σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Η Ενότητα θα αναπτυχθεί υιοθετώντας την προσέγγιση της ενδυνάμωσης (empowerment). Οι συμμετέχοντες θα είναι ενεργά υποκείμενα της κατάρτισης: θα σχεδιάσουν και θα αναπτύξουν τον Ενοριακό Χάρτη γινόμενοι εσωτερικά στοιχεία ενεργοποίησης των τοπικών κοινοτήτων.

Ο Ενοριακός Χάρτης θα παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια Πολλαπλασιαστικών Εκδηλώσεων στα τοπικά πλαίσια από τους συμμετέχοντες που θα οργανώσουν

την έκθεση. Αυτές οι εκθέσεις θα ενισχύσουν τη σημασία της χαρτογράφησης τόσο ως συλλογικού διαλόγου όσο και ως ανταλλαγής γνώσεων.

Όπως έχει ήδη γίνει στη Μαθησιακή Ενότητα 3, η κοινοτική δέσμευση θα υιοθετηθεί ως μεθοδολογία για τη σύνδεση των συμμετεχόντων με τους τοπικούς φορείς. Οι τελευταίοι θα εμπλακούν κατά την ανάπτυξη του Ενοριακού Χάρτη και θα προσκληθούν στις τοπικές εκθέσεις.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο μαθήματα:

Μάθημα 1: Η πολιτισμική αξία των διαφορών

Μάθημα 2: Ενοριακοί Χάρτες ως εργαλείο για την ανακάλυψη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς αναδεικνύοντας τις διαφορές

Το αναλυτικό πλάνο για καθένα από αυτά τα μαθήματα φαίνεται παρακάτω:

Τίτλος Μαθήματος 1	Η πολιτισμική αξία των διαφορών
Διάρκεια	Περίπου 2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	Λίστα με τα υλικά που απαιτούνται για αυτό το μάθημα <ul style="list-style-type: none">● Προβολέας και οθόνη● Πρόσβαση στο διαδίκτυο● Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι● Φύλλα εργασίας●
Περιεχόμενα μαθήματος	<ul style="list-style-type: none">- Θεωρητικό περιεχόμενο (40 λεπτά):<ol style="list-style-type: none">1) Ορισμός της έννοιας της επικοινωνίας και των διαφορετικών κωδίκων και διαδικασιών επικοινωνίας.2) Ορισμός της διαγενεακής και διαπολιτισμικής επικοινωνίας.3) Ανάδειξη της διαφοράς μεταξύ διαπολιτισμικής, πολυπολιτισμικής και διαπολιτισμικής (cross cultural) επικοινωνίας.4) Υπογράμμιση του ρόλου της διαγενεακής και διαπολιτισμικής επικοινωνίας στην ενίσχυση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.- 1 βέλτιστη πρακτική (15 λεπτά)- 1 διαδραστική δραστηριότητα (40 λεπτά)

	<p>Ορισμός και ανάδειξη των στερεοτύπων σχετικά με ανθρώπους που ανήκουν σε διαφορετικούς πολιτισμούς και διαφορετικές γενιές.</p> <ul style="list-style-type: none">- Σημειώσεις συζήτησης και αναστοχασμού (25 λεπτά)
--	---

Τίτλος Μαθήματος 2	Ενοριακοί Χάρτες ως εργαλείο για την ανακάλυψη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς αναδεικνύοντας τις διαφορές
Διάρκεια	3 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	<p>Λίστα με τα υλικά που απαιτούνται για αυτό το μάθημα</p> <ul style="list-style-type: none">• Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι• Φορητοί υπολογιστές/ταμπλέτες με πρόσβαση στο διαδίκτυο• Περίγραμμα Ενοριακών Χαρτών• Φωτογραφίες, σχέδια•
Περιεχόμενα μαθήματος	<ul style="list-style-type: none">- Θεωρητικό περιεχόμενο (60 λεπτά):<ul style="list-style-type: none">• Ενοριακοί Χάρτες (έννοια, ιστορία και νόημα)• Πώς να αναπτύξετε έναν Ενοριακό Χάρτη- 1 βέλτιστη πρακτική (15 λεπτά)- 1 διαδραστική δραστηριότητα (75 λεπτά)<ul style="list-style-type: none">• Οι συμμετέχοντες θα επιλέξουν τα στοιχεία που θέλουν να βάλουν στον χάρτη για την ενίσχυση της τοπικής κληρονομιάς (μνημειακή - αρχιτεκτονική - αρχαιολογική - φυσική). Οι συμμετέχοντες θα μπορούν να χωριστούν σε μικρές ομάδες. Η συζήτηση των επιλογών και ο καταμερισμός των εργασιών και η ομαδική εργασία θα είναι ένας τρόπος εξάσκησης των επικοινωνιακών δεξιοτήτων• Εάν ο εκπαιδευτής και οι συμμετέχοντες το θεωρήσουν χρήσιμο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι χαρτογραφίες που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της Μαθησιακής Ενότητας 3 (μάθημα 1), επαναφέροντάς τις στη λογική του Ενοριακού Χάρτη

(π.χ. εισάγοντας τις πιο σημαντικές αφηγήσεις που αφορούν την τοπική κουλτούρα: θρύλοι για ένα συγκεκριμένο μνημείο, αρχαίες συνταγές, κ.λπ.).

- **Σημειώσεις συζήτησης και αναστοχασμού (30 λεπτά)**
 - Ο εκπαιδευτής θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να συνοψίσουν τα κύρια σημεία για την ανάπτυξη μιας διαδρομής
 - Οι συμμετέχοντες θα συζητήσουν πώς θα οργανώσουν την παρουσίαση του ανεπτυγμένου Ενοριακού Χάρτη, η οποία θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της πολλαπλασιαστικής εκδήλωσης του έργου
 - Στο τέλος αυτής της δραστηριότητας, κάθε συμμετέχων θα κληθεί να εκφράσει την άποψή του σχετικά με την άσκηση που πραγματοποιήθηκε.
 -

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο στόχος της αξιολόγησης αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να εκτιμήσει την κατανόηση των συμμετεχόντων για τη διαγενεακή και διαπολιτισμική επικοινωνία, τη σημασία των Ενοριακών Χαρτών και τη χρησιμότητά τους στην εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων στην ενίσχυση της κληρονομιάς.

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα προτεινόμενα στοιχεία αξιολόγησης, τα κριτήρια και τη μέθοδο αξιολόγησης:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Συμμετοχή και Δέσμευση	Ενεργός συμμετοχή στις συζητήσεις και τις δραστηριότητες της τάξης. Συμβολή στις ομαδικές εργασίες. Συμμετοχή σε εκπαιδευτικές επισκέψεις και ενασχόληση με σχετικούς φορείς.	Εμπυχωτής / εκπαιδευτής: παρατήρηση και σημειώσεις.
2. Δραστηριότητα Χαρτογράφησης Τοπικής Κληρονομιάς - Ανάπτυξη Ενοριακού Χάρτη	Εντοπισμός και επεξήγηση τοπικών χώρων κληρονομιάς. Ποιότητα των Ενοριακών Χαρτών: η συνάφειά του με την εξεταζόμενη τοπική πραγματικότητα και η πληρότητα ως προς τις διαφορετικές οπτικές γωνίες. Ικανότητα ομαδικής εργασίας.	Παρατήρηση και σημειώσεις εμπυχωτή/εκπαιδευτή. Ομαδική υποβολή των Ενοριακών Χαρτών.

3. Δημόσια Παρουσίαση των Ενοριακών Χαρτών	- Σαφήνεια και πειστικότητα της παρουσίασης. - Ικανότητα απάντησης σε ερωτήσεις.	Ομαδική παρουσίαση και συνεδρία ερωταπαντήσεων (Q&A).
4. Ικανοποίηση	- Απόλαυση της ενότητας	Συγκεκριμένα εργαλεία

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

Liu. (2016). Intercultural theory (Διαπολιτισμική θεωρία). Στο βιβλίο: The International Encyclopedia of Political Communication (Η Διεθνής Εγκυκλοπαίδεια της Πολιτικής Επικοινωνίας). [10.1002/9781118541555.wbiepc179](https://doi.org/10.1002/9781118541555.wbiepc179)

Harwood, Giles, Ryan. (1995). Aging, communication, and intergroup theory: Social identity and intergenerational communication (Γήρανση, επικοινωνία και διομαδική θεωρία: Κοινωνική ταυτότητα και διαγενεακή επικοινωνία). https://www.researchgate.net/publication/232519682_Aging_communication_and_intergroup_theory_Social_identity_and_intergenerational_communication

Luka, Drozdova, Šakytė-Statnickė, Budrytė-Ausiejienė. (2023). Solving Intergenerational Communication Problems in Tourism and Hospitality Enterprises (Επίλυση Προβλημάτων Διαγενεακής Επικοινωνίας σε Επιχειρήσεις Τουρισμού και Φιλοξενίας). Journal of Education Culture and Society No. 1_2023 10.15503.jecs2023.1.207.228

Common Ground (τελευταία ενημέρωση: 2023)
<https://www.commonground.org.uk/what-we-do/> -
<https://www.commonground.org.uk/parish-maps/>

Πρόσθετοι Πόροι

Μίνι διαδικτυακό σεμινάριο: Πώς να διαβάσετε έναν ενοριακό χάρτη
[YouTube·MHNSW - State Archives Collection·May 17, 2020](#)

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Βιωσιμότητα

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της μαθησιακής ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζουν τη διασύνδεση μεταξύ της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.
- Εξερευνούν πώς ο τουρισμός κληρονομιάς, η παραδοσιακή οικολογική γνώση, η βιώσιμη γεωργία και οι οικο-πολιτιστικές επιχειρήσεις μπορούν να δημιουργήσουν οικονομικές ευκαιρίες, να προωθήσουν τα τοπικά μέσα διαβίωσης και να υποστηρίξουν την κοινοτική ανάπτυξη, διατηρώντας παράλληλα τα πολιτιστικά και φυσικά περιουσιακά στοιχεία.
- Αξιολογούν την τοπική πολιτιστική και φυσική κληρονομιά ως πολύτιμους πόρους για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων.
-

Επισκόπηση

Αυτή η μαθησιακή ενότητα στοχεύει στη διδασκαλία της βιωσιμότητας συνδυάζοντας τον όρο με την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά.

Στο πρώτο μάθημα, οι συμμετέχοντες θα εξερευνήσουν τη σημασία της φυσικής κληρονομιάς και την αξία της για τη βιωσιμότητα.

Το δεύτερο μάθημα καθοδηγεί τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τη σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη σχέση μεταξύ πολιτιστικής κληρονομιάς και βιωσιμότητας.

Η ενότητα προάγει την κοινοτική δέσμευση, το αίσθημα υπερηφάνειας και του ανήκειν, καθώς και πρακτικές επιχειρηματικές δεξιότητες, συνδέοντας την κληρονομιά με οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για το τοπικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Μεθοδολογία

Αυτή η ενότητα χρησιμοποιεί μια πολιτισμικά ανταποκρινόμενη παιδαγωγική που ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να ασχοληθούν με την κληρονομιά μέσω ενός συνδυασμού θεωρητικών γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και πρακτικών ασκήσεων.

Μάθηση βάσει Έργου (Project-Based Learning - PBL): Η PBL είναι μια διδακτική προσέγγιση που βασίζεται σε αυθεντικές μαθησιακές δραστηριότητες που εμπλέκουν και παρακινούν τους μαθητές. Αυτές οι δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να απαντήσουν σε μια ερώτηση ή να λύσουν ένα πρόβλημα. Γενικά, αντανακλά τα είδη μάθησης και εργασίας που κάνουν οι άνθρωποι στον καθημερινό κόσμο έξω από την τάξη. Η PBL διεξάγεται συνήθως από ομάδες μαθητών που εργάζονται μαζί για έναν κοινό στόχο. Η απόδοση αξιολογείται σε ατομική βάση, λαμβάνοντας υπόψη την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, το βάθος της κατανόησης που επιδείχθηκε και τη συμβολή στη συνεχιζόμενη διαδικασία υλοποίησης του έργου. Είναι σημαντικό να εμπλέκονται οι εκπαιδευόμενοι σε δραστηριότητες μάθησης βάσει έργου που αντιμετωπίζουν τοπικές προκλήσεις βιωσιμότητας. Πέρα από αυτό, ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να σχεδιάσουν έργα βασισμένα στην κοινότητα που προωθούν τη διατήρηση της κληρονομιάς, την περιβαλλοντική διαχείριση και την κοινωνική ένταξη, καλλιεργώντας την ενεργό συμμετοχή του πολίτη και την κοινοτική δέσμευση.

Μελέτες Περίπτωσης και Παραδείγματα από τον Πραγματικό Κόσμο θα βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν την πρακτική εφαρμογή των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω μελετών περίπτωσης και πρωτοβουλιών από τον πραγματικό κόσμο. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να εξετάσουν επιτεύγματα και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν κοινότητες και ιδρύματα που επιδιώκουν να συμβιβάσουν τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.

Εκπαιδευτικές επισκέψεις και βιωματική μάθηση θα καταστήσουν δυνατή την οργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων σε χώρους κληρονομιάς, φυσικά καταφύγια, έργα βιώσιμης ανάπτυξης ή πολιτιστικά ιδρύματα για την παροχή άμεσης εμπειρίας βιώσιμης ανάπτυξης. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις και η βιωματική μάθηση διευκολύνουν επίσης ξεναγήσεις, εργαστήρια ή δραστηριότητες μάθησης μέσω προσφοράς που επιτρέπουν στους μαθητές να αλληλεπιδρούν με επαγγελματίες της κληρονομιάς, περιβαλλοντικούς εμπειρογνώμονες και τοπικούς φορείς για να εμβαθύνουν στην κατανόησή τους για τη βιώσιμη ανάπτυξη και να τους βοηθήσουν να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο μαθήματα:

Μάθημα 1: Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιωσιμότητα

Μάθημα 2: Φυσική Κληρονομιά και Βιωσιμότητα

Το αναλυτικό πλάνο για καθένα από αυτά τα μαθήματα φαίνεται παρακάτω:

Τίτλος Μαθήματος 1	Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιωσιμότητα
Duration	Περίπου 2 ώρες
Materials needed	<ul style="list-style-type: none">. White Board,. Markers, poster boards, cartoons,. Internet
Περιεχόμενα μαθήματος	<p>1. Θεωρητικό περιεχόμενο (45 λεπτά)</p> <p>Ρωτήστε τους μαθητές τι γνωρίζουν για την «πολιτιστική κληρονομιά» και τη «βιωσιμότητα».</p> <p>Ενότητα 1- Παιχνίδι Γνώσεων (Trivia Game)</p> <p>- Η τάξη θα πρέπει να χωριστεί σε μικρά ζευγάρια. Οι ερωτήσεις γνώσεων θα παρουσιάζονται διαδοχικά. Σε κάθε ομάδα δίνεται η ευκαιρία να απαντήσει στην ερώτηση ή να συναγωνιστεί για να είναι η πρώτη που θα υποδείξει ότι επιθυμεί να απαντήσει.</p> <p>Βέλτιστη πρακτική (15 λεπτά)</p> <p>Μετά την αναφορά στο παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής «Πήγαινε με στο χωριό σου» (Take Me to Your Village) στο αρχείο παρουσίασης για την πολιτιστική κληρονομιά, παρακαλούμε χωρίστε τους μαθητές σε μικρές ομάδες των τριών έως πέντε συμμετεχόντων. Σε κάθε ομάδα θα πρέπει να ανατεθεί ένας συγκεκριμένος τομέας ή θέμα που σχετίζεται με τις παραδόσεις του χωριού.</p> <p>Διαδραστική δραστηριότητα (45 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">. Οι ομάδες θα δημιουργήσουν ένα μίνι σχήμα ευαισθητοποίησης (ανθεκτικότητα της κοινότητας, διατήρηση της ταυτότητας και κοινωνική συνοχή,) προωθώντας τη σημασία της διατήρησης της επιλεγμένης κληρονομιάς τους. <p>Σημειώσεις συζήτησης και αναστοχασμού (15 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">- Ποιοι είναι οι λόγοι για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσών, των μνημείων και των παραδόσεων; Ποιοι είναι οι λόγοι για τη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών πάρκων, των οικοσυστημάτων και της άγριας ζωής;

	<ul style="list-style-type: none">- Ποιες είναι οι σημαντικότερες απειλές για την πολιτιστική κληρονομιά; Για παράδειγμα, πώς μπορεί η αστικοποίηση ή η παγκοσμιοποίηση να επηρεάσει τους παραδοσιακούς πολιτισμούς; Ποιες είναι οι κύριες απειλές για τη φυσική κληρονομιά;
--	--

Τίτλος Μαθήματος 2	Φυσική Κληρονομιά και Βιωσιμότητα
Duration	Περίπου 2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	Απαιτούμενα Υλικά: <ul style="list-style-type: none">- Έντυπα φυλλάδια με πληροφορίες για διάφορους χώρους πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς,- Μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, κόλλα, ψαλίδι- Έντυπες ή ψηφιακές εικόνες χώρων πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς- Προβολέας
Περιεχόμενα μαθήματος	Θεωρητικό περιεχόμενο (45 λεπτά) <ul style="list-style-type: none">- Φυσική Κληρονομιά και γιατί είναι σημαντική- Βιοποικιλότητα- Ο ρόλος της Φυσικής Κληρονομιάς στη Βιωσιμότητα Βέλτιστη πρακτική (15 λεπτά) <p><i>Ένα παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής μπορεί να ειπωθεί στο παράδειγμα του Πολιτιστικού Τοπίου Wachau, Αυστρία, στο αρχείο παρουσίασης που αφορά τη φυσική κληρονομιά.</i></p> Διαδραστική δραστηριότητα (45 λεπτά) <p>Κάθε ομάδα θα πρέπει να επιλέξει ένα ζώο που κατηγοριοποιείται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Μετά από αυτό θα πρέπει να προετοιμάσουν ένα γράφημα (infographic). Το γράφημα θα πρέπει να περιλαμβάνει τις απαντήσεις αυτών των ερωτήσεων εκτός από τις σύντομες πληροφορίες για το ζώο.</p> Σημειώσεις συζήτησης και αναστοχασμού (15 λεπτά) <ul style="list-style-type: none">- Ποια μέτρα θα μπορούσαν να ληφθούν σε ατομικό, κοινοτικό ή κυβερνητικό επίπεδο για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των χώρων κληρονομιάς;

Γιατί είναι σημαντική η φυσική κληρονομιά και πώς μπορεί η βιωσιμότητα να βοηθήσει σε αυτή την προσπάθεια;

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο στόχος της αξιολόγησης αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να εκτιμήσει την κατανόηση των εκπαιδευόμενων για την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά και τη βιωσιμότητα βάσει των πόρων της κληρονομιάς.

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα προτεινόμενα στοιχεία αξιολόγησης, τα κριτήρια και τη μέθοδο αξιολόγησης:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Συμμετοχή και Δέσμευση	- Συμμετοχή της τάξης - Ο ρόλος των ομαδικών εργασιών	Γραπτή ανατροφοδότηση και ομαδικές συζητήσεις
2. Παρουσίαση των Προϊόντων	- Ικανότητα επεξήγησης της βιωσιμότητας και της σύνδεσης μεταξύ κληρονομιάς και βιωσιμότητας. - Ικανότητα έκφρασης του όρου κληρονομιά· πολιτιστική και φυσική κληρονομιά	- Παρουσίαση ομαδικού έργου - Ανατροφοδότηση από ομοτίμους
3. Μοναδικότητα των Προϊόντων	Ο σχεδιασμός των προϊόντων, το επίπεδο καταλληλότητας για τον σκοπό Η μοναδικότητα του έργου	Λήψη λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τη διαδικασία των προϊόντων από τους εκπαιδευόμενους

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Dong, Y., Hauschild, Z., M. (2017). Δείκτες περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, Λύνγκμπυ, Δανία.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού, *Ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης για την πολιτιστική κληρονομιά*, Υπηρεσία Εκδόσεων, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/949707>

Heinberg, R. (2010). The Post Carbon Reader Series: Βασικές Έννοιες, Τι είναι η Βιωσιμότητα; Καλιφόρνια, ΗΠΑ. Post Carbon Reader.

Rosetti I, Bertrand Cabral C, Pereira Roders A, Jacobs M, Albuquerque R. Κληρονομιά και Βιωσιμότητα: Ρύθμιση της Συμμετοχής. *Sustainability*. 2022; 14(3):1674. <https://doi.org/10.3390/su14031674>

Μετασχηματίζοντας τον κόσμο μας: η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη:

<https://sdgs.un.org/2030agenda>

Cadavez, C., & Almeida, M. M. (2022). Πολιτιστική κληρονομιά· Άυλη πολιτιστική κληρονομιά· Υλική πολιτιστική κληρονομιά. Λειτουργικοί Ορισμοί στη Λογοτεχνία και τον Τουρισμό. <https://doi.org/10.34623/h3xd-jt31>

UNESCO. Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. 2003. Διαθέσιμο διαδικτυακά: <https://ich.unesco.org/doc/src/15164-EN.pdf>

Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Κυβερνήσεις. Πολιτισμός: Ο Τέταρτος Πυλώνας της Βιώσιμης Ανάπτυξης. 2010. Διαθέσιμο διαδικτυακά: https://www.agenda21culture.net/sites/default/files/files/documents/en/zz_culture4pillarsd_eng.pdf

Πρόσθετοι Πόροι

Barthel-Bouchier, D. (2013). Η Πολιτιστική Κληρονομιά και η Πρόκληση της Βιωσιμότητας (1η έκδ.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315431055>

Οι 17 Στόχοι <https://sdgs.un.org/goals>

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Δικτύωση

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της μαθησιακής ενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

- να κατανοήσουν τη σημασία της δικτύωσης
- να δικτυωθούν με τοπικές κοινότητες και οργανισμούς που προωθούν την τοπική κληρονομιά
- να εφαρμόσουν πρακτικά βήματα για δικτύωση χρησιμοποιώντας την κληρονομιά

Επισκόπηση

Αυτή η μαθησιακή ενότητα στοχεύει στην κατανόηση της σημασίας της δικτύωσης ενσωματώνοντας την τοπική πολιτιστική κληρονομιά. Ο ρόλος της κληρονομιάς συχνά παραλείπεται όταν μιλάμε για τη συμμετοχή της κοινότητας σε διάφορες δραστηριότητες και για το πώς θέλουμε να αναπτυχθούν οι τοπικές περιοχές στο μέλλον. Η κληρονομιά διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ταυτίζονται με τους τόπους όπου ζουν, εργάζονται και παίζουν.

Στα μαθήματα οι εκπαιδευόμενοι θα εισαχθούν στη δικτύωση, τη σημασία και τα οφέλη της. Η ενότητα προωθεί την κοινοτική συμμετοχή, την υπερηφάνεια για δημιουργικές συνεργασίες που συνδέουν την τοπική κληρονομιά με κοινωνικά οφέλη σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Μεθοδολογία

Η δικτύωση είναι μια απαραίτητη δραστηριότητα για τους εκπαιδευόμενους, ανεξάρτητα από τον κλάδο της οικονομίας ή τον μη κυβερνητικό τομέα στον οποίο εργάζονται ή δραστηριοποιούνται.

Με τη σωστή προσέγγιση, η δικτύωση μπορεί να προσφέρει την ευκαιρία να οικοδομηθούν αμοιβαία επωφελείς σχέσεις με επαγγελματίες σε διαφορετικούς τομείς. Χτίζοντας ένα ισχυρό δίκτυο, θα μάθετε για τις εμπειρίες, τις δεξιότητες, τις ικανότητες, θα λάβετε νέες πληροφορίες από τα μέλη του δικτύου σας και θα κάνετε συνδέσεις που ανοίγουν νέες ευκαιρίες.

Η μαθησιακή ενότητα «Δικτύωση» χρησιμοποιεί μια ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων, δίνοντας έμφαση στη βιωματική μάθηση βάσει έργου και την κοινοτική δέσμευση, για την κατανόηση της δικτύωσης μέσω της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Εκπαίδευση στην τάξη. Η διδασκαλία στην τάξη παραμένει η παραδοσιακή και συνηθέστερη μέθοδος διδασκαλίας. Αυτή η μέθοδος περιλαμβάνει παρουσίαση σε στυλ διάλεξης και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα μαθήματά μας για τη δικτύωση. Ωστόσο, αυτός ο τύπος εκπαίδευσης μπορεί επίσης να διαρκέσει πολύ και να γίνει λιγότερο ελκυστικός για τους εκπαιδευόμενους.

Διαδικτυακή εκπαίδευση. Αυτή η εκπαίδευση παρέχεται μέσω υπολογιστών ή κινητών συσκευών. Αυτός ο τύπος ψηφιακής εκπαίδευσης μπορεί να υποστηρίξει διαφορετικές μορφές εκπαίδευσης, όπως βίντεο και κουίζ, και να επιτρέψει στους εκπαιδευόμενους να ολοκληρώσουν την εκπαίδευση με το δικό τους ρυθμό.

Διαδραστικές μέθοδοι εκπαίδευσης. Η διαδραστική εκπαίδευση αντικαθιστά την εκπαίδευση τύπου τάξης. Αυτή η μέθοδος διδασκαλίας συνδυάζει την εκπαίδευση με διάφορες ομαδικές δραστηριότητες, εργαστήρια και εκπαιδευτικά παιχνίδια. Προτείνουμε τη χρήση διαδραστικών εκπαιδευτικών παιχνιδιών - Social cafe και Storytelling (Αφήγηση ιστοριών). Η διαδραστική εκπαίδευση είναι εξαιρετική σχεδόν για όλους τους εκπαιδευόμενους, αλλά μπορεί να μην είναι αποδεκτή για τους πιο ήσυχους εκπαιδευόμενους.

Πρακτική εκπαίδευση. Αυτός ο τύπος μεθόδου εκπαίδευσης συνήθως μεταβαίνει στην πρακτική εξάσκηση μέσω μιας ποικιλίας εργασιών. Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι προτιμούν αυτή τη μέθοδο εκπαίδευσης επειδή τους δίνει την ευκαιρία να βυθιστούν στη δραστηριότητα, να εμβαθύνουν στη δράση και να βοηθήσουν την ομάδα τους.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο μαθήματα:

Μάθημα 1: Τι είναι η δικτύωση;

Μάθημα 2: Κληρονομιά και δικτύωση ως κοινωνικά οφέλη

Το αναλυτικό πλάνο για καθένα από αυτά τα μαθήματα φαίνεται παρακάτω:

Τίτλος Μαθήματος 1	Τι είναι η δικτύωση;
Διάρκεια	2 ώρες

Απαιτούμενα υλικά	<ul style="list-style-type: none">• Φυλλάδια• Πρόσβαση στο διαδίκτυο• Προβολέας και οθόνη• Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι• Χαρτί•
Περιεχόμενο μαθήματος	<p>1. Θεωρητικό περιεχόμενο (35 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Ορισμός της δικτύωσης.• Βασικές δεξιότητες δικτύωσης (δημόσια ομιλία, παρουσίαση, διαπροσωπικές δεξιότητες).• Η σημασία και τα οφέλη της δικτύωσης. <p>2. Βέλτιστη πρακτική (15 λεπτά)</p> <p>3. Δραστηριότητα: Η μέθοδος "The circle way" (Ο δρόμος του κύκλου).</p> <p>Σε ομάδες, οι άνθρωποι συναντιούνται σε έναν κύκλο, σχεδιάζουν το μέλλον, διαχειρίζονται κρίσεις και ακούνε ο ένας τον άλλον. Η πρακτική του κύκλου έχει κανόνες που εμπλέκουν τον συμμετέχοντα να συμμετέχει ενεργά και να αποδέχεται τα δικά του προβλήματα ή των άλλων αποφασίζοντας να δράσει. Ξεκινάμε και τελειώνουμε τις συναντήσεις σε κύκλο. Στην αρχή μιλούν για το λόγο για τον οποίο συμμετέχουν και στο τέλος κάνουν αναστοχασμό για όσα πέτυχαν όλοι μαζί και ο καθένας ατομικά. Μια συνάντηση σε κύκλο μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για γνωριμία και ως όχημα για βαθύ αναστοχασμό ή λήψη αποφάσεων. Αυτή η μέθοδος δημιουργεί μια αίσθηση κοινότητας, απελευθερώνει δημιουργικές δυνάμεις και επιτρέπει να απολαύσετε το κοινό αποτέλεσμα.</p> <p>4. Συζήτηση και αναστοχασμός (35 λεπτά)</p> <p>Η δικτύωση ως τρίτος χώρος για την εμπλοκή της κοινότητας.</p>
Τίτλος Μαθήματος 2	Κληρονομιά και δικτύωση ως κοινωνικά οφέλη
Διάρκεια	2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	<ul style="list-style-type: none">• Φυλλάδια (αν είναι απαραίτητο)

	<ul style="list-style-type: none">• Πρόσβαση στο διαδίκτυο• Προβολέας και οθόνη• Λευκός πίνακας και μαρκαδόροι• Χαρτί•
Περιεχόμενα μαθήματος	<p>1. Θεωρητικό περιεχόμενο (35 λεπτά)</p> <ul style="list-style-type: none">• Δημιουργικό δυναμικό κοινοτήτων και πολιτών που χρησιμοποιούν την τοπική κληρονομιά.• Τοπική πολιτιστική κληρονομιά - τόπος και αυθεντικότητα.• Συμβολή της κληρονομιάς στη διαμόρφωση ταυτότητας που βασίζεται στον τόπο. <p>2. Βέλτιστη πρακτική (15 λεπτά)</p> <p>3. Δραστηριότητα: Social cafe (40 λεπτά)</p> <p>Για να παίξετε το Social Cafe, οργανώστε ολόκληρη την ομάδα σε μικρότερες ομάδες τριών ή τεσσάρων μελών. Στη συνέχεια, αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα συγκεκριμένο θέμα προς συζήτηση ή ένα πρόβλημα προς επίλυση. Αυτό θα μπορούσε να είναι μια έννοια που σχετίζεται με τη δικτύωση, ένα υποθετικό σενάριο ή μια ερώτηση σχετικά με την προσωπική εμπειρία. Αφού κάθε ομάδα έχει ένα θέμα συζήτησης, αφήστε 20 λεπτά για τη διεξαγωγή ομαδικών συζητήσεων.</p> <p>Μόλις τελειώσει ο χρόνος, δώστε οδηγίες στους παίκτες να ανακατέψουν τις ομάδες τους και να καθίσουν με διαφορετικά άτομα, στη συνέχεια επαναλάβετε τη διαδικασία όσες φορές θέλετε για να επιτρέψετε στους παίκτες να γνωρίσουν όλους όσους συμμετέχουν.</p> <p>4. Συζήτηση και αναστοχασμός (30 λεπτά)</p> <p>Η κληρονομιά ως κοινωνική παροχή.</p>

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο στόχος της αξιολόγησης αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να εκτιμήσει την κατανόηση των εκπαιδευόμενων για τη σημασία της δικτύωσης ενσωματώνοντας την τοπική πολιτιστική κληρονομιά.

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα προτεινόμενα στοιχεία αξιολόγησης, τα κριτήρια και τη μέθοδο αξιολόγησης:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Συμμετοχή και δέσμευση μελών της κοινότητας	-Ο εκπαιδευόμενος συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις. -Συμβολή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.	-Παρατήρηση εκπαιδευτή ενηλίκων.
2. Συμμετοχή σε δημιουργική δραστηριότητα χρησιμοποιώντας την τοπική κληρονομιά	Συμβολή στις ομαδικές εργασίες. Συμμετοχή στις απαραίτητες εκπαιδευτικές επισκέψεις και συμβολή στις ομαδικές δημιουργικές εργασίες.	-Παρουσίαση ομαδικής δημιουργικής εργασίας

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

Βιβλιογραφικές Αναφορές

1. Macdonald, S. (2013). Memory lands: Heritage and identity in Europe today.
2. Future Learn.(2022.08.30). Top 10 networking courses: Build a professional network. <https://www.futurelearn.com/info/blog/top-10-networking-courses>.
3. Networked Heritage.(2016.11.06) Heritage is central to how places feel and function. <https://medium.com/networked-heritage/networked-heritage-f89130ee643f>.
4. Seismic. Training methods, methodologies and tools. <https://seismic.com/enablement-explainers/training-methods-methodologies-and-tools/>.
5. Rakshitha Arni Ravishankar (2023.03.22}A Beginner's Guide to Networking <https://hbr.org/2023/03/a-beginners-guide-to-networking>.

Πρόσθετοι Πόροι

1. UNESCO. World heritage convention. <https://whc.unesco.org/>.
2. TRIPADVISOR. National Parks in Lithuania.
<https://www.tripadvisor.com/Attractions-g274947-Activities-c57-t67-Lithuania.html>
3. Encyclopedia of Lithuanian heritage worldwide. Global True Lithuania.
<https://global.truelithuania.com/>
4. EU Commission. CULTURAL HERITAGE
<https://culture.ec.europa.eu/cultural-heritage>

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Ψηφιακές Ικανότητες

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της Μαθησιακής Ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα:

1. Κατανοήσουν τη σημασία των ψηφιακών εργαλείων στη διατήρηση και προώθηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.
2. Αναπτύξουν βασικές δεξιότητες στη χρήση ψηφιακών πλατφορμών για την τεκμηρίωση της κληρονομιάς και την αφήγηση ιστοριών.
3. Εφαρμόσουν αυτές τις δεξιότητες για να δημιουργήσουν ένα απλό ψηφιακό έργο που ενσωματώνει θέματα πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Επισκόπηση

Αυτή η ενότητα εισάγει τους συμμετέχοντες στις δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων στη διατήρηση και την εκπαίδευση για την κληρονομιά. Εξερευνά τις θεωρητικές πτυχές της ψηφιακής τεκμηρίωσης, διατήρησης και αφήγησης ιστοριών, δίνοντας έμφαση σε πρακτικές μαθησιακές δραστηριότητες. Οι συμμετέχοντες θα εργαστούν σε έργα που συνδυάζουν ψηφιακές δεξιότητες με θέματα κληρονομιάς, προάγοντας τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία. Το αποτέλεσμα της ενότητας είναι ένα ψηφιακό έργο (π.χ. μια φωτο-ιστορία, ένα σύντομο βίντεο ή ένας διαδραστικός χάρτης) που δημιουργείται από κάθε συμμετέχοντα.

Μεθοδολογία

Η ενότητα χρησιμοποιεί μια **ενεργητική και βιωματική προσέγγιση μάθησης**, συνδυάζοντας τη θεωρία με την πράξη. Οι εκπαιδευόμενοι ασχολούνται με ψηφιακά εργαλεία, όπως λογισμικό επεξεργασίας φωτογραφιών, πλατφόρμες εικονικής χαρτογράφησης και εφαρμογές διαδικτυακής αφήγησης ιστοριών για να δημιουργήσουν τα έργα τους. Οι εκπαιδευτικοί θα διευκολύνουν τη διαδικασία

χρησιμοποιώντας τη μάθηση βάσει προβλήματος, ενθαρρύνοντας τους εκπαιδευόμενους να εξερευνήσουν πραγματικές προκλήσεις της κληρονομιάς και να προτείνουν ψηφιακές λύσεις. Οι διαδραστικές συζητήσεις και η ανατροφοδότηση από ομοτίμους θα ενισχύσουν τη μάθηση, ενώ οι δομημένοι αναστοχασμοί θα εμβαθύνουν την κατανόηση των συμμετεχόντων για το πώς οι ψηφιακές δεξιότητες υποστηρίζουν τη διατήρηση της κληρονομιάς.

Πλάνο Μαθήματος

Αυτή η μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο μαθήματα:

Μάθημα 1: Εισαγωγή στα Ψηφιακά Εργαλεία για την Τεκμηρίωση της Κληρονομιάς

Μάθημα 2: Ψηφιακή Αφήγηση για την Προώθηση της Κληρονομιάς

Το αναλυτικό πλάνο για καθένα από αυτά τα μαθήματα φαίνεται παρακάτω:

Τίτλος Μαθήματος 1	Μάθημα 1: Εισαγωγή στα Ψηφιακά Εργαλεία για την Τεκμηρίωση της Κληρονομιάς
Διάρκεια	1.5 - 2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	Φορητοί υπολογιστές ή ταμπλέτες, πρόσβαση στο διαδίκτυο, ψηφιακά εργαλεία (π.χ. Canva, Google Earth), προβολέας, φυλλάδια με οδηγούς βήμα προς βήμα.
Περιεχόμενα μαθήματος	<p>Περιεχόμενο της συνεδρίας:</p> <p>Περιεχόμενο της συνεδρίας</p> <ul style="list-style-type: none">• Καλωσόρισμα & Παιχνίδι Γνωριμίας (10'): Εισαγωγή στους στόχους και ένα σύντομο ομαδικό παιχνίδι «<i>Μάντεψε το εργαλείο</i>» για την εξοικείωση των συμμετεχόντων με τις ψηφιακές πλατφόρμες. Κάθε άτομο σε κάθε ομάδα περιγράφει ένα ψηφιακό εργαλείο ή πλατφόρμα που χρησιμοποιεί χωρίς να το κατονομάσει, ενώ οι άλλοι προσπαθούν να μαντέψουν τι είναι.• Θεωρητική Εισήγηση (20'): Επισκόπηση βασικών εργαλείων (Google Earth, Canva, GIS) και ο ρόλος τους στην τεκμηρίωση και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Εισαγωγή στη σημασία των ψηφιακών εργαλείων όπως το Google Earth, το Canva και η χαρτογράφηση GIS στη διατήρηση της κληρονομιάς.

Εξήγηση του πώς αυτά τα εργαλεία βοηθούν στην τεκμηρίωση, διατήρηση και κοινοποίηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Επίδειξη του πώς το Google Earth επιτρέπει τη χαρτογράφηση και εξερεύνηση χώρων κληρονομιάς, το Canva μπορεί να δημιουργήσει οπτικές ιστορίες και το GIS βοηθά στη χωρική ανάλυση πολιτιστικών δεδομένων. Σύντομη συζήτηση για τα ψηφιακά αρχεία και τα πολυμέσα για τη διασφάλιση της πολιτιστικής ταυτότητας.

- **Μελέτη Περίπτωσης (15')**: Παρουσίαση της τεκμηρίωσης GIS του συγκροτήματος του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή (Καβάλα). Εστίαση στα στάδια του έργου (ανάλυση, τεκμηρίωση, 3D μοντελοποίηση) και διαδραστική συζήτηση για προκλήσεις/λύσεις στην τεκμηρίωση της κληρονομιάς.
- **Διαδραστική Δραστηριότητα (40')**: Οι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν το Google Earth για να εντοπίσουν έναν τοπικό χώρο κληρονομιάς και να σημειώσουν τη σημασία του (ιστορική, πολιτιστική, οικολογική). Τα αποτελέσματα μοιράζονται σε μικρές ομάδες.
- **Συζήτηση & Αναστοχασμός (15')**: Ομαδική συζήτηση για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες χρήσης ψηφιακών εργαλείων για μειονεκτούσες κοινότητες. Καταιγισμός ιδεών για το πώς εργαλεία όπως το Google Earth, το Canva και το GIS μπορούν να εφαρμοστούν σε τοπικά έργα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

- Κατανόηση της αξίας των ψηφιακών εργαλείων για την τεκμηρίωση της κληρονομιάς.
- Εξοικείωση με το GIS, το Google Earth και το Canva για την πολιτιστική κληρονομιά.
- Αναστοχασμός σχετικά με την εφαρμογή αυτών των εργαλείων σε τοπικά πλαίσια και συμπεριληπτικά έργα.

Τίτλος Μαθήματος 2	Ψηφιακή Αφήγηση για την Προώθηση της Κληρονομιάς
Διάρκεια	1.5 - 2 ώρες
Απαιτούμενα υλικά	Φορητοί υπολογιστές ή ταμπλέτες, πρόσβαση στο διαδίκτυο, λογισμικό επεξεργασίας βίντεο (π.χ. Clipchamp, Canva), οπτικό υλικό (π.χ. φωτογραφίες, χάρτες).
Περιεχόμενο	Περιεχόμενο της συνεδρίας:

μαθήματο 5

- **Καλωσόρισμα και Ανασκόπηση (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής ανακεφαλαιώνει την προηγούμενη συνεδρία και τους στόχους της ημέρας. Οι συμμετέχοντες μοιράζονται ένα πράγμα που έμαθαν από την τελευταία συνεδρία.
- **Θεωρητικό Περιεχόμενο (20 λεπτά):** Εισαγωγή στις αρχές της ψηφιακής αφήγησης (αφηγηματική δομή, οπτικά στοιχεία, ήχος, δέσμευση). Παρουσίαση βέλτιστων πρακτικών και παραδειγμάτων (φωτογραφικά δοκίμια, σύντομα βίντεο, μουσειακά έργα κληρονομιάς). Καθοδήγηση των συμμετεχόντων στο συνδυασμό οπτικών στοιχείων, ήχου και αφήγησης για τη δημιουργία μιας ελκυστικής ιστορίας που προωθεί την πολιτιστική κληρονομιά. Χρήση παραδειγμάτων επιτυχημένων έργων αφήγησης κληρονομιάς, όπως οι ψηφιακές ιστορίες του National Trust ή τα διαδραστικά έργα αφήγησης του Βρετανικού Μουσείου. Ενθάρρυνση των συμμετεχόντων να εφαρμόσουν αυτές τις αρχές στα δικά τους έργα.
- **Μελέτη Περίπτωσης (15’):** Παράδειγμα πολιτιστικού οργανισμού που χρησιμοποιεί την ψηφιακή αφήγηση για την αναζωογόνηση των τοπικών παραδόσεων. Καθοδήγηση των συμμετεχόντων μέσω ενός παραδείγματος για το πώς ένας πολιτιστικός οργανισμός χρησιμοποίησε την ψηφιακή αφήγηση για να αναζωογονήσει τις τοπικές παραδόσεις. Εξήγηση του πώς ο οργανισμός χρησιμοποίησε εργαλεία πολυμέσων όπως βίντεο, ήχο και εικόνες για να μοιραστεί και να διατηρήσει την τοπική κουλτούρα, δημιουργώντας ελκυστικές αφηγήσεις που συνδέουν το παρελθόν με το παρόν.
- **Διαδραστική Δραστηριότητα (40’):** Οι συμμετέχοντες δημιουργούν μια σύντομη φωτο-ιστορία στο Canva πάνω σε ένα θέμα πολιτιστικής ή φυσικής κληρονομιάς. Οδηγίες στους συμμετέχοντες να επιλέξουν ένα συγκεκριμένο θέμα κληρονομιάς—είτε μια τοπική παράδοση, είτε έναν πολιτιστικό χώρο, είτε ένα φυσικό τοπίο—και να επιμεληθούν εικόνες που αντανακλούν αυτό το θέμα. Στη συνέχεια θα χρησιμοποιήσουν το Canva για να συνδυάσουν αυτά τα οπτικά στοιχεία με λεζάντες ή σύντομες αφηγήσεις που υπογραμμίζουν τη σημασία της κληρονομιάς που αναπαρίσταται. Καθοδήγηση για τη χρήση κειμένου, φίλτρων και προτύπων για τη βελτίωση της αφήγησης και τη διασφάλιση ότι η ιστορία είναι οπτικά ελκυστική.
- **Συζήτηση & Αναστοχασμός (15’):** Ομαδικός αναστοχασμός για το πώς η ψηφιακή αφήγηση καλλιεργεί την υπερηφάνεια της κοινότητας και την προσβασιμότητα. Οι συμμετέχοντες συζητούν τις

προκλήσεις που αντιμετώπισαν στο συνδυασμό αφήγησης και οπτικών στοιχείων και προτείνουν τρόπους αντιμετώπισής τους σε μελλοντικά έργα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

- Κατανόηση των αρχών και του αντίκτυπου της ψηφιακής αφήγησης στην προώθηση της κληρονομιάς.
- Απόκτηση πρακτικής εμπειρίας στη δημιουργία μιας ψηφιακής ιστορίας κληρονομιάς.
- Αναστοχασμός στην αφήγηση ιστοριών ως εργαλείο για την εμπλοκή της κοινότητας και την πολιτιστική υπερηφάνεια.

Αξιολόγηση Μαθησιακής Ενότητας

Ο στόχος της αξιολόγησης αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να εκτιμήσει την ικανότητα των συμμετεχόντων να εφαρμόζουν ψηφιακά εργαλεία και τεχνικές αφήγησης στη διατήρηση της κληρονομιάς.

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα προτεινόμενα στοιχεία αξιολόγησης, τα κριτήρια και τη μέθοδο αξιολόγησης:

Στοιχεία Αξιολόγησης	Κριτήρια	Μέθοδος Αξιολόγησης
1. Βασική ψηφιακή ικανότητα	Προσδιορισμός των αρχικών επιπέδων δεξιοτήτων των συμμετεχόντων	Διαδικτυακή έρευνα πριν από τη συνεδρία
2. Ενασχόληση με ψηφιακά εργαλεία	Ενεργός συμμετοχή κατά τη διάρκεια διαδραστικών δραστηριοτήτων	Παρατήρηση, ανατροφοδότηση διευκολυντή και ζωντανή παρακολούθηση χρήσης εργαλείων
3. Ποιότητα ψηφιακών έργων	Ενσωμάτωση θεωρητικών και πρακτικών δεξιοτήτων	Αξιολόγηση από ομοτίμους, αξιολόγηση εκπαιδευτή και ρουμπρίκα έργου

4. Αναστοχασμός στη μάθηση	Εμβριθείς απόψεις για προκλήσεις και εφαρμογές	Γραπτοί αναστοχασμοί και διαδικτυακές έρευνες μετά τη συνεδρία
----------------------------	--	--

Βιβλιογραφία και πρόσθετοι πόροι

- Smith, J. (2021). *Digital Heritage: Tools and Techniques*. Tech Press.
- Jones, A. (2020). *Storytelling for Community Heritage*. Heritage Academy Press.

Πρόσθετοι Πόροι:

- [Google Earth](#)
- [Canva](#)
- [Cultural Heritage Digital Archive](#)

